



Helsinki

**Kummitusten
Helsinki**

**Asukkaiden
Maunula-talo
avautuu**

**Svensk enhet
under ett tak**

TILLSAMMANS



- 07** **STADIN** osaamiskeskus auttaa maahanmuuttajia kouluttautumaan ja työllistymään. Kesäkuussa avatulla keskuksella on asiakkaita tällä hetkellä 500.
- 08** **SATA VUOTTA SITTE**n Helsinki oli kovin toisenlainen – asukkaat jonottivat ruokaa, pelkäsivät sotaa ja iloitsivat tsaarinvallan kaatumisesta.
- 10** **MYLLYPURO** muuttuu ja tiivistyy lähivuosina, kun Metropolian kampus avautuu ja uusia alueita rakennetaan.
- 12** **PÄÄHENKILÖ**, palkittu ruokavaikuttaja Samuli Karjula jätti Kaartin pataljoonan kasvien takia ja tursuaa ideoita satokausiravintolasta kasvien jäähallisyliäilytykseen.
- 14** **PYÖRÄILYÄ** ei tarvitse lopettaa talvella. Eeva Helle pyöräilee kuudetta talvea ja nauttii erityisesti aamuista, jolloin lumi narskuu renkaiden alla.
- 15** **PELASTUSLAITOKSEN** tuottamilla teemasivuilla on vinkejä niin hätätilanteissa toimimiseen kuin kotivaran keräämiseen.
- 19** **MAUNULA-TALOA** suunnittelemassa ovat olleet sekä asukkaat että henkilökunta – ja tiivis yhteistyö jatkuu talon avautuessa joulukuussa.
- 22** **STADILLA DUUNISSA**. Ilmastoa auttaa välttämällä ruokahävikkiä ja säättämällä patterit pienemmälle, toteavat Ilmastokadun Viliina Evokari ja Mikko Martikka.
- 27** **SVENSKA SIDOR**. Utbildningsverket flyttar till Industriegatan, som blir huvudkvarter för den nya svenska enheten.
- 30** **IN ENGLISH**. Skills Center is a new service in Helsinki that provides occupational and Finnish-language training for immigrants with a residence permit.



KUVA PERTTI NISONEN



KUVA MARJA VÄÄNÄNEN

Lukijakilpailu
Sivulla 26 jäljitetään
1920-luvulla kuvatun
urheilukentän
sijaintia.

Vuonna 1917 Suomi oli maatalousmaa, jonka väestöstä vain 15 prosenttia asui kaupungeissa.

ENSI VUONNA Suomi juhlii 100 vuotta sitten saavutettua itsenäisyyttä. Pääkaupunki on itsestään selvästi yksi vuoden päänäyttämöistä. Kaupunkilaisille tarjotaan uudenvuoden aattoillasta lähtien monenlaista ohjelmaa läpi vuoden.

Sadan vuoden takaista Helsinkiä luonnehti monikulttuurisuus ja kansainvälisyys. Suuriruhtinaskunnan pääkaupungissa puhuttiin suomea ja ruotsia, venäjää ja saksaa. Opintomatkat eurooppalaisiin suurkaupunkeihin kuuluivat paitsi taiteilijoiden ja tieteilijöiden myös virkamieskunnan sivistykseen. Pietarin läheisyys loi koulutautumisen, työn ja yrittämisen mahdollisuuksia.

Itsenäisen Suomen 1900-luvun menestystarinalle oli luotu pohja jo edeltävän sadan vuoden aikana. Se saavutettiin enemmän avautumalla kuin sulkeutumalla, pikemminkin sulattamalla vaikutteita muualta kuin torjumalla kaikki erilainen – ja Helsinki toimi suunnannäyttäjänä. Sitäkin kannattaa juhla.

RITA EKELUND

HELSINKI-INFO

Numero 4 • 2016

Jakelu 24.11.

40. vuosikerta

JULKAISIJA

Helsingin kaupunki,

PL 1, 00099 Helsingin kaupunki

p. 310 1641 (vaihde)

www.hel.fi/helsinki-info

VASTAAVA TOIMITTAJA

Rita Ekelund

TOIMITUSSIHTEERI

Tiina Kotka

TOIMITTAJA

Heta Ängeslevä

RUOTSINKIELISET SIVUT

Nina Weckström

KONSEPTISUUNNITTELU

Saku Heinänen & Jesper Vuori

TAITTO

Heikki Sallinen

KANNEN KUVITUS

Kokoro & Moi

PAINO

Helprint, Mikkeli

PAINOSMÄÄRÄ

381 592 kpl

ISSN

0782-0453

JAKELUASIAT

Posti,

p. 0200 71000,

asiakaspalvelu@posti.fi

SEURAAVA HELSINKI-INFO

jaetaan helmikuussa 2017.

PALAUTETTA LEHDESTÄ

voi lähettää joko sähköpostilla:

helsinki-info.palaute@hel.fi tai

postitse: Helsinki-info, PL 1,

00099 Helsingin kaupunki.

Keskisarja ulkoiluttaa koiraansa ensimmäisen maailmansodan aikaisilla linnoitteilla Paloheinässä.



Teemu Keskisarja on helsinkiläinen historioitsija, joka asuu Paloheinässä ja kirjoittaa työkseen yrityshistorioita. Hän käsittelee teoksissaan talouden, rikollisuuden ja suomalaisuusliikkeen historiaa. Hänen teoksensa *Viipuri 1918* oli Tieto-Finlandia-ehdokas vuonna 2013.

Teemu Keskisarja viihtyy hautausmailla ja luonnossa.

Historioitsijan Helsinki



SYNNYIN Helsingissä ja olen asunut täällä monessa osoitteessa pitkälti toistakymmentä vuotta. Olen muuttanut itse enemmän kuin Helsinki. Totta kai kaupunki näyttää erilaisena kun asuu nuorukaisena Kalliossa tai Paloheinässä lasten ja koiran kanssa.

Olen tutkinut Helsingin historiaa monen sadan vuoden ajalta. Kaupungista on tullut suunnattoman paljon turvallisempi. Tiedotusvälineiden luoma harha on kuitenkin ihan ymmärrettävää – ei kai kukaan toimittaja lue sadan vuoden takaisia oikeuden pöytäkirjoja. Silloin köyhyys ja ihmisten mielenterveysongelmat olivat ihan eri luokkaa kuin tänä päivänä. Väkivaltaa on nyt ennätyskellisen vähän: vain 120 henkirikosta vuodessa koko maassa.

Piritori on vanhaa reviiiriäni. Se on eläväinen ja pahannäköinen paikka, mutta en ole ikinä kuullut, että joku olisi joutunut siellä henkensä puolesta pelkäämään. Aika vaatimaton se on verrattuna muiden eurooppalaisten suurkaupunkien helvetteihin. Tuhannet työssäkäyvät menevät joka aamu aukion läpi metroon, eikä kenellekään tapahdu mitään.

Yksi lempipaikoistani Helsingissä on Hietaniemen hautausmaa. Siellä minulla on enemmän ystäviä ja tuttavuuksia kuin missään muussa kaupunginosassa. En pysty kulkemaan 50:tä metriä niin, ettenkö löytäisi jostain kirjastani tuttua ihmistä.

Parasta Helsingissä:

- ① Hietaniemen hautausmaa
- ② Piritori
- ③ Pyöräilyreitit

PÄÄKAUPUNGIN golfkentät ovat Talissa,

Vuosaarella ja Paloheinässä. Voiko olla maankäytöllisesti järkevää sijoittaa näitä Suomen ainoille tiheästi asutuille neliökilometreille? Paloheinän kenttä on talvellakin aidattu. Siellä ei saa hiihtää tai kävellä, ettei nurmikko vaurioituisi, eikä parkkipaikkaa saa käyttää mihinkään muuhun kuin tuohon pelleilyyn. Jos alueelle ei saa rakentaa asuntoja, niin sen pitäisi olla kaikkien käytössä olevaa puistoa.

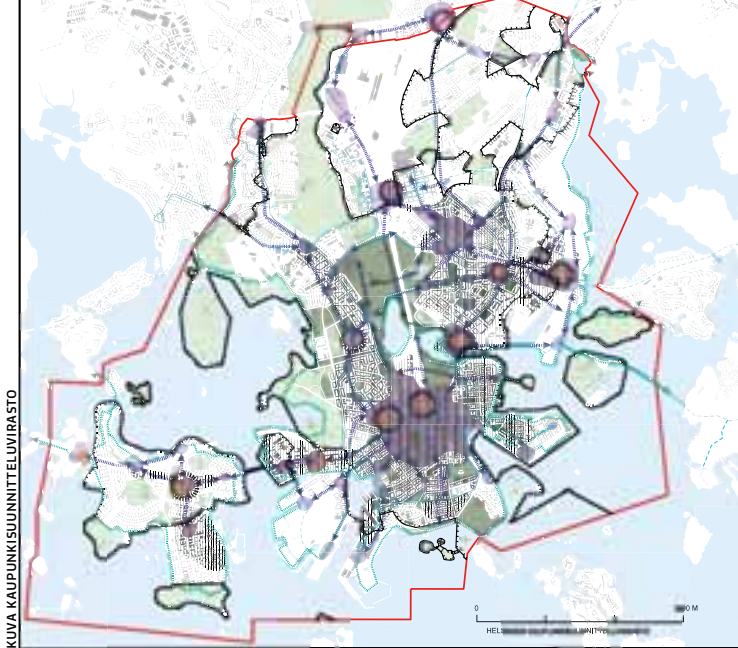
Ei täällä ole suhteessa enempää töitä kuin Suomussalmella. Jos vaikka haet tutkimusapulaista, hakemuksia tulee 200–300. Helsinki kasvoi 1800-luvulla ja 1950-luvulla kun tänne perustettiin tehtaita ja se toi työpaikkoja. Enää ei ole samanlaista syytä ja taloudellista pohjaa kaupungin kasvulle. Ehkä 300 000 ihmisellä on joku syy asua täällä, muilla ei.

Ei Helsingissä oikeasti ole ahdasta, ei täällä ole 10-kerroksisia asuintaloja niin kuin oikeasti ahtaissa kaupungeissa. Edes Suomen tiheimmin asutulla neliökilometrillä Kalliossa ei ole korkeita taloja. 1900-luvun alussa ja 60–70-luvuilla kolmen huoneen ja keittiön asunnosta vuokrattiin alivuokralaiselle huone. Todistettavasti ihmisarvoista elämää voi viettää silläkin tavalla.

KESKUSPUISTO on tullut itselleni tärkeäksi. Eihän se luontoa ole eikä metsää, vaan metsikköä, mutta vihreys rauhoittaa työympäristönä. Mene koiran kanssa pitkälle kävelyllä Keskuspuistoon, sanelen tekstini ja sitten lähetän aineiston litteroitavaksi. En tee tietokoneen ääressä muuta kuin viimeistelyvaiheen. Ehkä tapa on yleistymässä: ihmisille on tullut nettiähy ja silmät ovat kipeytyneet ruudun tuijottamisesta. Viihdyn myös 1800-luvun kortteleissa, joita Helsingissä on vielä kohtalaisen paljon.

Ei maan ykkösyliopiston tarvitsisi sijaita suurimman kaupungin rautatieaseman vieressä – esimerkiksi Cambridge ja Oxford ovat pärjänneet ihan hyvin syrjemmässäänkin. Pitääkö opiskelijatkin ahtaa tolkkuttomaan asuntokurjuuteen? Miksi jokaisen täytyy asua kivenheiton päässä Helsingin keskustasta, kun jo vaikka Mäntsälästä pääsee sinne reilussa puolessa tunnissa?

KUVA PERTTI NISONEN



KUVA KAUPUNKISUUNNITTELUVIRASTO

KAAVOITUS

Yleiskaava hyväksyttiin

HELSINGIN uusi yleiskaava on hyväksytty kaupunginvaltuustossa. Yleiskaava ohjaa kaupungin kehittämistä vuoteen 2050 asti ja luo edellytyksiä Helsingille kasvaa 860 000 asukkaan ja 560 000 työpaikan kaupungiksi.

Yksi kolmannes uusista neliöistä syntyy kaavan mukaan täydennysrakentamisen, toinen kaupunkibulevardien ja kolmas uusien aluekonaisuuksien seurauksena. Kantakaupunkia suunnitellaan laajennettavaksi raideliikenteen avulla. Kävelyn ja pyöräilyn merkitys kasvaa eikä virkistysalueitakaan unohdeta.

Lisätiedot: www.yleiskaava.fi.

UUDISTUKSET

Kaupunki rakentaa, korjaa ja uudistuu

4 | 2016 HELSINKI-INFO 4

LÄHIVUOSINA Helsinki panostaa vahvasti uusiin asuinalueisiin, peruskorjauksiin ja liikenteeseen. Ulkoisen ehostumisen ohella kaupunki valmistuu suureen sisäiseen muutokseen.

Joukkoliikenteen kehittäminen ja uusien alueiden rakentaminen korostuvat Helsingin ensi vuoden talousarviossa. Näihin ohjataan kaupungin noin 670 miljoonan euron investointimenoista yhteensä 60 prosenttia, minkä lisäksi noin 20 prosenttia käytetään olemassa olevan rakennuskannan peruskorjaamiseen.

Vuosien 2017–2019 suurimpia investointihankkeita ovat raide-Jokeri raitioradan järjestelmien ja raitiovaunuineen, uusien alueiden esirakentaminen ja Kruunusillat-hanke. Lisäksi rakennetaan esimerkiksi Keskustakirjastoa, Jätkäsaaren peruskoulua ja Stadin ammattiopiston lisätiloja. Peruskorjauskohteita ovat muun muassa Alppilan lukio ja ruotsinkielinen työväenopisto Arbis.

PARHAILLAAN kaupunki valmistele johtamisjärjestelmäänsä ja koko organisaatiotaan koskevaa uudistusta, joka astuu voimaan ensi vuoden kesäkuun alussa. Tuolloin alkaa myös huhtikuussa käytävien kuntavaalien jälkeinen uusi valtuustokausi.

Nykyiset kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien virat jäävät historiaan. Tilalle tulevat valtuutettujen joukosta vaalikaudeksi valittavat pormestari ja apulaispormestari, jotka ovat täyspäiväisiä luottamushenkilöitä. Pormestari toimii

kaupunginhallituksen puheenjohtajana. Apulaispormestarit toimivat toimialalautakuntien puheenjohtajina. Pormestarihallinnon tavoitteena on demokratian vahvistaminen sekä virkamiesvalmistelun ja poliittisen päätöksenteon selkeä erottaminen toisistaan.

Organisaatiouudistuksessa nyky-muotoiset virastot katoavat. Niiden palvelut ja toiminnot ryhmitellään neljälle toimialalle. Nämä ovat nimeltään Kaupunkiympäristön, Kulttuurin ja vapaa-ajan sekä Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ja Sosiaali- ja terveystoimiala. Keskushallinto muodostaa viidennen toimialan. Vaikka nimet muuttuvat, kaupunkilaisten palvelut eivät katoa ja niiden yhteystiedotkin pysyvät paljolti ennallaan.

Toimialoja johtamaan kaupunginvaltuusto valitsee joulukuussa neljä toimialajohtajaa. Keskushallintoa johtaa seitsemän vuoden määräajaksi valittava kansliapäällikkö. Tehtävässä aloitti lokakuun puolivälissä aiempi kaupunginlakimies Sami Sarvilinna.

Näillä eväin Helsinki jatkaa kohti seuraavaa suurta myllerrystä. Vuoden 2019 alussa sosiaali- ja terveyspalveluja ja maakuntahallintoa koskeva valtakunnallinen uudistus muuttaa kuntien toiminnan kokonaan.

TEKSTI RITA EKELUND

Lisätietoja

Investoinnit kartalla:

<http://kartta.hel.fi/talousarvio>

Johtamisen uudistaminen:

www.hel.fi/kaupunkiuudistuu



KUVA TOMMI TUOMI

Kaupunginvaltuusto käsittelee talousarvioehdotusta toisen ja viimeisen kerran keskiviikkona 30.11. kello 18. Valtuuston kokouksia voi seurata istuntosaliin lehteriltä osoitteessa Sofiankatu 3 tai suorana lähetyksenä verkossa osoitteessa www.helsinkikanava.fi.

Kirjastoautolle uusia pysäkkejä

KIRJASTOAUTON pysäkkeihin on tullut muutoksia. Lastenkirjastoauto Skidi on alkanut pysähtyä Mellunkylässä (Viitankruununtie 9, Linnanpellon asukastalon piha) torstaisin kello 16.15–16.45, Myllykylässä (Myllyväenkatu 1) torstaisin kello 18.15–18.55 ja Viikinrannassa (Katariina Saksilaisen katu 8) torstaisin kello 15.25–15.55. Kalasatamassa pysäkki on muutettu osoitteeseen Junonkatu 2, jossa Skidi pysähtyy torstaisin kello 19.20–20. Kirjastoauton reitiltä poistui vähäisen käytön vuoksi viisi pysäkkiä: Karhusaari, Landbo, Mellunmäki, Punavuori ja Strömbergin alue. Kirjastoauton uudet aikataulut löytyvät helmet.fi:stä.



KUVA JUHO KUVA

Pysäköintitaksat muuttuivat

PYSÄKÖINNIN maksuvyöhykkeet muuttuivat lokakuun alussa ja muutokset tulevat voimaan sitä mukaa, kun liikennemerkit saadaan vaihdettua loppuvuoteen mennessä. Ydinkeskustan vyöhyke 1 laajeni muun muassa Punavuoreen, Katajanokalle ja Kruununhakaan. Vyöhyke 2 kasvoi nykyisen vyöhyke 3:n alueelle esimerkiksi Meilahteen ja Vallilaan.

Pysäköinti maksaa 1. vyöhykkeellä 4 euroa tunnilta, 2. vyöhykkeellä 2 euroa tunnilta ja 3. vyöhykkeellä euron tunnilta. Muutokset eivät vaikuta asukas- ja yritystunnuksilla pysäköintiin.

tiin. Pysäköinti on maksullista kanta-kaupungissa yleensä arkisin kello 9–21 sekä lauantaisin kello 9–18 ykkösvyöhykkeellä ja osassa vyöhykkeitä 2 ja 3. Osa keskustan pysäköintipaikoista on maksullisia myös sunnuntaisin ja pyhinä.



KUVA SEPPO LAAKSO

Kattonäkymä
Katajanokalta.



KUVA VISIT HELSINKI

NÄYTTELYT

Katse korkeuksiin

OLETKO tullut ajatelleeksi, että kattojen pinta-ala on Helsingissä lähes tuplatan suurempi kuin ulkoiluun tarkoitettujen puistojen? Nyt on aika kääntää katse ylös ja miettiä, kuinka tätä valtavaa yli 3 500 hehtaarin suuruista pinta-alaa voitaisiin hyödyntää.

Laiturin *Katolla*-näyttely oheistahtumiseen esittelee 9. joulukuuta alkaen viherkattoja, aurinkopaneelleja, lisäkerroksia ja muita kattojen käytön mahdollisuuksia. Tietoa saa myös kattojen arkkitehtuurista, materiaaleista ja historiasta. Maksuttomia oheistahtumia on listattu vieriselle palstalle.

”Katto on rakennuksen viides julkisivu. Katot ovat monissa kaupunginosissa hyvin kauniita, monimuotoisia ja toisiinsa sopivia, kuten jugendkatot Katajanokalla. Kattoteema

on inspiroinut taiteilijoitakin. Kattoja kannattaa hyödyntää järkevästi ja maltilla, esimerkiksi aurinkopaneelit pitäisi kiinnittää huomaamattomiin paikkoihin linjakkaasti”, toteaa näyttelyn käsikirjoittaja ja tekijä, arkkitehti **Pekka Hänninen**.

PARHAILLAAN Laiturilla esillä oleva näyttely *Hoodit* vie katsojat lähiöihin. Keskustan ulkopuolisista alueista tulee yhä tärkeämpiä kaupungin kasvassa. Näyttelyssä selviää, miten Helsingin kaupunki kehittää lähiöistä viihtyisämpiä ja toimivampia.

”Kävijöillä on mahdollisuus kertoa, mikä heistä on parasta omassa lähiössään. Esillä on myös arkkitehtitoimistojen visioita siitä, miltä lähiömme ja kaupunkielämä näyttävät vuonna 2100”, kertoo näyttelystä vastaavan Lähiöprojektin projektipäällikkö **Tero Santaoja**.

Hakaniemi ja Merihakakin muuttuvat lähivuosina paljon. Hakaniemen silta puretaan, alueelle rakennetaan lisää ja Merihaan yhteys kantakaupunkiin tiivistyy. Näiden alueiden uudistamiseen ja ominaislaatuun keskittyvä näyttely *Suunniteltu ja koettu kaupunki* avautuu 7. joulukuuta.

Näyttely kertoo, kuinka muutoksissa ja asemakaavatyössä halutaan huomioida alueiden historia ja ominaispiirteet esimerkiksi materiaalien avulla. Näyttely on lopputyö kursilta, jossa monitieteiset pienryhmät ovat tehneet konkreettisia ehdotuksia Merihaan ja Sörnäisten rantatien alueen suunnitteilla olevaan kaavaan.

TIINA KOTKA

Nyt!

Oheisohjelmaa

SUUNNITELTU JA KOETTU KAUPUNKI -näyttelyyn liittyen on kaikille avoimia ja maksuttomia keskustelutilaisuuksia: **7.12. KELLO 14** Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston opiskelijat kertovat näkemyksiään Hakaniemenrannan ja Merihaan ympäristöstä ja uudistamisesta.

10.12. KELLO 14 on näyttelyopastus ja tietoisuus asukkaille Hakaniemenrannan ja Merihaan ympäristön suunnitelmista.

KATOLLA-näyttelyn maksuttomissa teemailloissa asiantuntijat kertovat eri aiheista:

11.1. KELLO 17–18.30 Katot rakennustaiteen näkökulmasta

25.1. KELLO 17–18.30 Katot ja luonnon monimuotoisuus

8.2. KELLO 17–18.30 Kattoasuminen

15.2. KELLO 17–18.30 Kattoenergia.

LAPSILLE järjestetään työpajoja *Katolla*-näyttelyn aikaan:

14.1. KELLO 12–16 Tulevaisuuden kattoja -työpaja (3D)

4.2. KELLO 12–16 Kaupungin skyline -työpaja.

Info- ja näyttelytila Laituri (Narinkka 2, Kamppi), ma-to klo 10–19, pe klo 10–16, la klo 12–16, p. 09 310 37390, laituri@hel.fi, http://laituri.hel.fi. Esillä Hoodit 1.12. asti, Suunniteltu ja koettu kaupunki 7.12.2016–7.1.2017, Hakaniemen hotellin kilpailutyöt 2.–17.12. ja Katolla 9.12.2016–25.2.2017.

TERVEYS

Rokotukset influenssaa vastaan alkoivat

ROKOTUKSET kausi-influenssaa vastaan ovat alkaneet. Helsingin terveysasemilla rokotetaan influenssaa vastaan ilman ajanvarausta 25.11. asti sekä 7. ja 14.12. kello 9.30–11.30 ja 13.30–15.30. Rokotukseen voi myös varata ajan marraskuusta 2016 helmikuuhun 2017 osoitteessa asiointi.hel.fi. Neuvoloissa rokotus hoidetaan neuvolakäyntien yhteydessä. Lisäksi avoimissa neuvoloissa rokotetaan neuvolan asiakkaita ilman ajanvarausta 2.12. asti kello 8.30–10.30.

Maksuton influenssarokotus tarjotaan riskiryhmiin kuuluville ja heidän lähipiirilleen. Lisätietoa influenssarokotuksista saa omalta terveysasemalta ja neuvolasta, sivulta www.hel.fi/sote ja terveysneuvonnasta, p. 09 310 10023 (24 h).

TAKSAT

Liikenteen liput kallistuvat

HELSINGIN seudun liikenteen (HSL) lippujen hinnat nousevat ensi vuoden alussa lukuun ottamatta mobiili- ja kertalippuja. Helsingissä 30 päivän aikuisten kausilippu maksaa 54,70 euroa eli hinta nousee 2,30 euroa, seutulippu 106,50 euroa (korotus 4,10 euroa) ja koko HSL-alueen lähiseutu 3 -lippu 158,40 euroa (korotus 6,10 euroa). Lapset ja opiskelijat saavat 50 prosenttia ja muut



KUVA MARI HOHTARI

erityisryhmät 25 tai 50 prosenttia alennusta. Matkakortilla aikuisten arvolippu maksaa yhdellä vyöhykkeellä 2,18 euroa (korotus 0,12 euroa), seutumatkalla 4,25 euroa (korotus 0,21 euroa) ja lähiseutu 3 -matkalla 6,32 euroa (korotus 0,23 euroa). Kertalippuja voi ostaa ennakoon mobiilisovelluksella, tekstiviestillä ja automaattista. Lisätiedot: hsl.fi, p. 09 4766 4000.

VERKOSSA

Hei me lennetään!

PIAN pääsemme lentämään koko Helsingin alueella, kun 30.11. kaupungin sivuille www.hel.fi avataan kolmiulotteinen kaupunkimalli. Lenteleminen onnistuu kotikoneella ilman erikoisohjelmia. Mallia varten on tehty lentokoneella viistokuvauksia ja laserkeilauksia.

3D-kaupunkimallista on myös älykkäämpi, useita tietokantoja hyödyntävä versio, jolla voidaan tuottaa analyysejä ja simulaatioita. Malli on kaikkien käytettävissä avoimena datana netissä ja kaupunki hyödyntää sitä omissa toiminnoissaan – esimerkiksi kaupungin omistamien 3 500 rakennuksen energiankulutuksen laskemisessa. Mallilla saa vastauksia vaikka siihen, kuinka paljon aurinkosähköä voidaan tuottaa Helsingin kattopinnoilla ja montako rakennusta, patsasta tai puuta on tietyllä alueella.

Anna aineeton joululahja

MITÄ jos antaisitkin tänä jouluna lahjaksi elämyksiä ja yhteistä aikaa? Se vähentäisi jätettäkin. Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) on koonnut elämyslahjavinkkejä osoitteeseen www.annajotainmuuta.fi. Ideoita riittää lenkkiseurasta leffa-iltaan ja talkoapuun.

Perheille tietoa

TIETOA lapsiperheitä askarruttavista asioista ja heidän sosiaali- ja terveyspalveluistaan on koottu osoitteeseen perheentuki.hel.fi. Sieltä löytyy tietoa raskaudesta ja synnytyksestä alkaen. Sivuilta pääsee myös Helsingin neuvoloiden yhteiseen chattiin, joka on avoinna arkisin kello 12–14.

ILMANSUOJELU

Parempaa ilmaa Helsinkiin

ILMANSAASTEET aiheuttavat merkittäviä haittoja terveydellemme. Helsingin ilmanlaatu on hyvä verrattuna moniin muihin suuriin Euroopan kaupunkeihin, mutta parannettavaakin on.

Helsinki on laatinut vuosille 2017–2024 uuden ilmansuojelusuunnitelman. Sen avulla pyritään vähentämään liikenteen, katupölyn ja pienpölyn haitallisia päästöjä.

”Nämä kolme asiaa vaikuttavat merkittävästi Helsingin ilmanlaatuun”, ympäristönsuojelupäällikkö Päivi Kippo-Edlund ympäristökeskuksesta kertoo.

Helsingissä liikenne heikentää ilmanlaatua eniten vilkasliikenteisissä katukuiluissa, kuten Mäkelänkadulla, Mannerheimintien ja Hämeen-tien. Liikenteen päästöjä koetetaan vähentää mahdollisimman nopeasti niin, että typpidioksidin raja-arvo ei

ylity. Kaupunki ja Helsingin seudun liikenne (HSL) ovat tärkeässä roolissa päästöjen vähentämisessä.

”HSL:n bussikalusto uusiutuu ja muuttuu tulevana vuosina hyvin vähäpäästöiseksi. Bussien päästöjen arvioidaan laskevan yli 90 prosenttia vuoden 2010 tasosta vuoteen 2025 mennessä. Tuolloin lähes kolmannes bussiliikenteen kilometreistä ajetaan sähköbussilla”, ympäristötarkastaja Outi Väkevä ympäristökeskuksesta kertoo.

MYÖS ASUKAS voi itse vaikuttaa ilmanlaadun parantamiseen.

”Valitsemalla polkupyörän tai joukkoliikenteen yksityisauton sijaan ja polttamalla pientaloalueiden tulisijoissa vain kuivaa, puhdasta puuta eikä roskia kuten maitotölkköjä”, projektisuunnittelija Niina Salojärvi ympäristökeskuksesta sanoo.

Kaupungissa on paljon laajoja rakennustyömaita ja niiden pölyhaittojen kehittämiseen etsitään uusia keinoja. Katupöly heikentää ilmanlaatua etenkin keväisin.

”Helsinki on joutunut kehittämään keinoja katupölyn torjuntaan ehkä muita kaupunkeja enemmän, ja esimerkiksi pölynsidonnalla sekä katujen puhdistamisella painepesevälillä kalustolla on saatu hyviä tuloksia”, Väkevä sanoo.

Suunnitelma on tehty ihmisten terveyden suojelemiseksi, mutta toimenpiteet tuottavat myös ympäristötyötyjä.

”Autoliikenteen vähentäminen pienentää hiilidioksidipäästöjä ja melua”, Väkevä muistuttaa.

HETA ÄNGESLEVÄ

Lisätiedot:

www.hel.fi/ilmansuojelu

www.hsy.fi/ilmanlaatu

Ilahduta yksinäistä vanhusta



KUVA JUSSI HELLISTEN

YKSINÄISTÄ ja vähäosaista vanhusta voi ilahduttaa ostamalla hänelle lahjoituskukan. Lahjoittaja voi valita haluamansa kukan jo nyt tai 19.12. asti *Ole joulupukkina seniorille* -kampanjaan osallistuvissa kukka-kaupoissa ja kirjoittaa vanhukseksi tervehdyksen. Kukan lahjoittajat ja vastaanottajat pysyvät tuntemattomina. Kukat toimitetaan vastaanottajille joulunalusviikolla. Helsingin kaupungin kotihoito ja vanhusten kanssa työskentelevät tahot valitsevat kukkien saajat. Kampanjasta vastaa Home Instead Seniorihoiva. Viime vuonna lahjoituskukan sai yli 6 000 vanhusta. Lisätiedot: www.homeinstead.fi/ole-joulupukkina-seniorille.

Koulupäivinä liikutaan eri tavoin

KAIKKI 117 Helsingin kaupungin peruskouluja ovat Liikkuvia kouluja. Valtakunnallinen määrä on 70 prosenttia. Kouluissa esimerkiksi istutaan vähemmän, opiskellaan toiminnallisien menetelmien, liikutaan välitunneilla ja kuljetaan koulumatkoja omin lihasvoimin Liikkuva koulu -ohjelman mukaisesti. *Lähde: Helsingin kaupungin opetusvirasto (www.edu.hel.fi) ja Liikkuva koulu -ohjelma (www.liikkuvakoulu.fi).*

100 %

Helsingin peruskouluista on Liikkuvia kouluja.

Kielitaito ja ammatti yhtä aikaa



KUVA KIMMO BRANDT

Abeba Belay (vas.) Stadin osaamiskeskuksen vetäjän Arja Kolin ja kieltenopettaja Inkeri Jääskeläisen juttusilla.

MAAHANMUUTTAJIEN kotoutumisessa on otettu uusi askel, kun ammatillista tukea saa nopeasti ja omalla äidinkielellä.

”Sano käyt-tö”, Inkeri Jääskeläinen sanoo napakasti ja heittää lötköpallon Abeba Belaylle. Hän sanoo, ja pallo lentää takaisin.

Tämänkin harjoituksen avulla kieltenopettaja Jääskeläinen opettaa Belaylle alkoholisanastoa suomeksi. Kielitaito kaipaa kohennusta, sillä Belay suorittaa hotelli-, ravintola- ja catering-alan perustutkintoa oppisopimuskoulutuksena Original Sokos Hotel Helsingissä.

”Haluan tehdä tutkinnon ja oppia suomen kielen kunnolla, sillä asun Suomessa ja haluan edetä töissä”, Belay kertoo. Afrikan Eritreasta Suomeen tullut Belay on työskennellyt aamiaistarjoilijana jo 11 vuotta. Hän on pärjännyt englannilla ja vähäisellä suomeksi.

Abeba Belay on yksi niistä helsinkiläisistä oleskeluluvan saaneista maahanmuuttajista, joita Stadin osaamiskeskus auttaa kouluttautumaan ja työllistymään – ja kotoutumaan, siis pääsemään osaksi suomalaista yhteiskuntaa. Ideana on, että maahanmuuttajat saavat kaikki ammatilliset palvelut helposti yhdestä paikasta.

OSAAMISKESKUKSEN väki auttaa maahanmuuttajan alkuun nopeasti. Ensin hänen osaamisensa ja ammatillinen kiinnostuksensa käydään läpi, ja niitä peilataan työllisyystilanteeseen.

”Hiljattain eräs perhe käveli sisään, ja rouva kertoi haluavansa parturipaikan. Pystyimme tarjoamaan opiskelupaikan niin nopeasti, ettei päivän ollu lapsi ehtinyt edes herätä”, osaamiskeskusta vetävä projektipäällikkö Arja Koli muistelee.

Kartoituksen jälkeen maahanmuuttaja etenee ammatilliseen kielipajaan ja opettelee samanaikaisesti jotakin alaa ja suomen kieltä. Keskus on järjestänyt esimerkiksi rakennus-, laboratorio-, vaatetus- ja kiinteistöpalvelupajoja. Ammatillisen opettajan ja kieltenopettajan lisäksi paikalla on aina maahanmuuttajien äidinkieliä puhuvia työelämävalmentajia eli ”kulttuuritulkkeja”.

”Niin moni asia jää muuten vaille vastausta. Työelämävalmentaja osaa kertoa, miksi rakennustyömailla käytetään suojavarusteita tai koulutus on niin säänneltyä”, Koli toteaa.

Pajan jälkeen maahanmuuttajan polku jatkuu yksilöllisesti, ja edessä voi olla lisäkieliopintoja, työharjoittelu tai ammatillinen koulutus.

”Meiltä saa tukea vielä tällöinkin. Asiantuntijamme tulevat vaikka autokorjaamoon juttelemaan työpaikan ohjaajan kanssa tarvittavasta avusta”, Koli kertoo ja toivoo, että osaamiskeskuksen kehittämät uudet käytännöt vakiintuvat osaksi kotouttamista.

KATJA ALAJA

Stadin osaamiskeskus

Keskus palvelee TE-toimiston sekä sosiaali- ja terveyshuollon lähettämiä oleskeluluvan saaneita yli 17-vuotiaita maahanmuuttajia. Kesäkuussa toimintansa aloittaneella keskuksella on 500 asiakasta. Monikulttuurisessa tiimissä on työntekijöitä opetusvirastosta, Stadin ammattiopistosta, Stadin aikuisopistosta, Helsingin aikuislukioista, sosiaali- ja terveysviraston maahanmuuttoyksiköstä ja kaupunginkansliain elinkeino-osastolta sekä Helsingin TE-hallinnosta ja Uudenmaan ELY-keskuksesta.

Vuonna 1917 helsinkiläiset jonottivat ruokaa, pelkäsivät sotaa ja iloitsivat

TEKSTI RITA EKELUND KUVAT HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO

1917



1



2



3



4



5



6

KUN SUOMI sai valtiollisen itsenäisyytensä, Helsinki oli harjoiteltu pääkaupunkina oloa yli sata vuotta. Suuriruhtinaskunnan pääkaupunkina se oli 1800-luvun alkupuolella saanut arvonsa mukaisen monumentaalisen keskustan kirkkoineen ja hallintorakennuksineen.

Pienestä hallinto- ja yliopistokaupungista oli vähitellen kasvanut maan sivistyksellisen, poliittisen ja taloudellisen elämän keskus. Tehtaat vetivät maaseudulta väestöä, ja vuoden 1900 vaiheilla asukkaita oli jo yli 100 000.

1910-luvun Helsinki oli monikulttuurinen, moderni, Eurooppaan orientoitunut, poliittisesti jyrkästi ja kautunut ja taloudellisesti haavoittuvainen.

Aikakautta leimasivat yhteiskuntaluokkien elinolojen suuret erot. Luokkarajan symbolina Pitkäsilta erotti työväestön ja porvariston asuinalueet toisistaan. Maahan oli 1906 säädetty yleinen äänioikeus valtiollisissa vaaleissa, mutta äänioikeus ei ulottunut kunnallisvaaleihin. Suurimmalla osalla asukkaista ei ollut sananvaltaa kaupungin asioihin.

Ensimmäisen maailmansodan syttyessä kesällä 1914 Suomesta tuli osa sotaa käyvää imperiumia. Venäläisten joukkojen määrä kaupungissa kasvoi. Tuonin tyrehtyessä paheneva pula energiasta ja elintarvikkeista johti mellakoihin ja laajaan keinotteluun.

VENÄJÄN keisarivalta päättyi maaliskuussa 1917 **Nikolai II:n** luopuessa kruunustaan. Helsingissä venäläiset joukot riemuitsivat. Kaupunkilaiset nostivat vapauden huumassa hallintorakennuksien salkkoihin Suomen leijonalipun. Marraskuussa uusi vallankumous toi Venäjällä valtaan bolshevikit. Suomessa lakkoiltiin. Osa työväen järjestöistä radikalisoitui nopeasti, ja toisaalla koottiin suojeluskuntia harjoituksiin.

Yhä sekasortoisemman tilanteen keskellä senaatti antoi eduskunnalle esityksen Suomen tasavallan hallitusmuodoksi. Joulukuun 6. päivänä eduskunta hyväksyi itsenäisyysjulistuksen. Sitten pidettiin henkeä, kunnes lopulta joulukuun viimeisenä päivänä piina päättyi: Venäjä käytännössä tunnusti Suomen valtiollisen itsenäisyyden, ja länsivallat seurasivat perässä.

Sitä ei vielä tiedetty, että tammikuussa 1918 maasuistuisi sisällissotaan, jonka tiimellyksessä Helsingistä tulisi kymmeneksi viikoksi punaisen Suomen pääkaupunki. Mutta se on toinen tarina. ■

Lähteitä:

Laura Kolbe, Samu Nyström: Helsinki 1918.

Pääkaupunki ja sota. Minerva Kustannus Oy 2008.

<http://itsenaisyyys100.fi>

Ensi vuonna vietetään itsenäisyyden satavuotisjuhlavuotta. Helsingissä on runsaasti ohjelmaa ja tapahtumia. Juhlat aloittavasta uudenvuoden tapahtumasta kerrotaan sivulla 23.

KUVAT: 1. Suomen leijonalippu senaatintalon katolla Venäjän maaliskuun vallankumouksen jälkeen. **2.** Raitiovaunuja Pohjoisesplanadilla noin 1910. **3.** Vallankumouksellisten sotilaiden kulkue Pohjoisesplanadilla vappuna 1917. Kyltissä lukee: "Maata ja vapautta". **4.** Vapunviettoa Kauppatorilla 1910-luvulla. **5.** Kalanmyyntiä veneistä Kauppatorin Kolera-altaalla 1914. Taustalla Länsiranta, nykyinen Eteläranta. **6.** P. E. Svinhufvudin (pöydän päässä) ns. itsenäisyys-senaatti istunnossa 4.12.1917.

Monipuolinen Myllypuro tuulettaa mielikuvia 1960-luvulla pystytetyistä lähiöstä.

Anja Malmin mielestä Myllypuro kasvaa kauniisti ja viisaasti. Taustalla Tapio Junnon veistos Rakkaus ja valppaus.



Lähiön laadukas uusi elämä

TEKSTI TIINA SANDBERG KUVAT KIMMO BRANDT

MYLLYPUROSTA on tullut vi-reä, kaunis ja kiinnostava kaupunginosa, joka hengittää ulospäin. Huolella toteutettu täydennysrakentaminen alkoi kymmenisen vuotta sitten, ja se jatkuu vielä 2020-luvullakin. Alueen merkittävin lähitulevaisuuden muutos on Metropolian kampuksen valmistumi-

nen vaiheittain vuosina 2018–2019. Näin Itä-Helsinki saa ensimmäisen korkeakoulunsa.

Myllypuro-seuran puheenjohtaja **Anja Malm** kiittää koko Myllypuron korkeatasoista suunnittelua, alueen monimuotoisuutta ja väljyyttä. Hän kertoo kaupungin kuunnelleen herkällä korvalla asukkaiden toiveita niin ostoskeskuksen uudistamisessa kuin muissakin asioissa.

”Olen asunut täällä 15 vuotta. Ihastuin rauhallisuuteen ja luontoon ja edulliseen hintatasoon sekä

tietysti kauniiseen 60-luvun taloon, johon muutin. Paljon on muuttunut tässä ajassa, mutta lähes pelkästään hyviä asioita”, Malm sanoo.

Osa alkuperäisistä ulkoilualueista ja metsistä on kadonnut asutuksen alta, mutta silti niin puistoja, kallioita kuin metsääkin on vielä runsaasti jäljellä.

PARASTA Myllypuroa Malmin mielestä edustaa kylänraitti Orpaanporras-Myllysiipi. Ostoskeskukselta lähtevien kevyen liikenteen väylien varrelta löy-

tyvät kirkko, päiväkotiki, leikkipuisto ja koulut. Ainnutlaatuinen pihamainen alue kattaa koko vanhan Myllypuron.

Projektii-insinööri Veijo Väyrynen kaupunginkanslian aluerakentamisyksiköstä arvioi Myllypuron alueen kehittämisen onnistuneen todella hyvin. Vuonna 2012 valmistunut uusi ostoskeskus aloitti myönteisen kierteen. Entinen ostari kaljakkupiloineen purettiin ja tilalle nousi kaunis uusi kokonaisuus, jossa liiketilojen päälle on rakennettu asuntoja ja keskelle asukastila, jossa toimii myös kirjasto.

Vanhan Myllypuron lisäksi Väyrynen kehottaa tutustumaan esimerkiksi Alakivenpuistoon ja sitä ympäröivään mittavaan urheilupuistoon sekä kansainvälistä mainetta nittäneeseen Puu-Myllypuroon taiteilijataloiheen.

Alakivenpuisto on myllypuroilaisten kuljeskelu- ja kohtaamispaikka. Puiston keskellä täyttömäki kohoaa 20 metrin korkeuteen ja tarjoaa mahtavat maisemat yli kaupungin.

Lähes valmis Puu-Myllypuro on kokonaan puusta rakennettu kylämäinen, kodikas ja eloisa kaupunginosa. Talot ovat muunneltavia, ekologi-



Puu-Myllypuron suunnittelussa on mietitty, mistä aineksista syntyy hyvä elämä.

sia ja nykyaikaisia ja avautuvat pihakaduille, jotka varsinkin ke-

säisin ovat asukkaiden yhteisiä olohuoneita.

Reilun 10 000 asukkaan Myllypuro kasvaa edelleen. Uusimmat alueet nousevat Kehä I:n toiselle puolelle. Lämpökeskuksen pohjois- ja eteläpuolelle rakentuville alueille tulee muun muassa town house -tyyppisiä pientaloja. Itäkeskuksen suuntaan Puu-Myllypurosta kaavoitetaan Kar-

hunkaatajan aluetta, jonne on mahdollista rakentaa asuntoja noin 4 000 ihmiselle.

MYLLYPURO on aina ollut yhteisöllinen paikka. Asukkaiden äänitorvi Myllypuro-seura täytti tänä vuonna 50 vuotta. Seura ja lukuisat muut pienemmät yhdistykset kokoontuvat ostoskeskuksen keskellä asukastalo Myllärissä. Myös Puu-Myllypuroon on valmistunut asukkaiden yhteistila.

”Vuodessa asukastalo Myllärin tiloihin tehdään yli 900 varausta. Toisaalta yhteisöllisyys on muuttumassa. Yhdistystoiminnan sijasta ihmiset osallistuvat ravintola- tai siivouspäivään ja muihin spontaaneihin kaupunkitapahtumiin”, Anja Malm kertoo.

Yhteisöllisyyden ja luonnon lisäksi yhdistysaktiivi rakastaa kotikaupunginosassaan taidetta.

”Myllypuro mielletään liikuntakaupunginosaksi kaikkia stadilaisia liikuttavan Liikuntamyllyn ja upean liikuntapuiston vuoksi, mutta yhtä lailla tämä on taidekaupunginosa”, hän sanoo ja jatkaa: ”Täydennysrakentamisen myötä tänne on tilattu hienoja julkisia taideteoksia. Vaikuttavimmat näistä ovat mielestäni **Terike Haapojan** revontulia jäljittävää valoteos terveysesamen ulkoseinässä ja **Tapio Junnon** veistos *Rakkaus ja valppaus* Orpaanportaan itäpäässä. Meillä on myös kaksi aktiivista taiteilijayhdistystä, ja lisäksi asukastalon seinällä toimii maallikkotaiteilijoiden galleria.” ■

Lisätiedot:
www.uuttahelsinki.fi
<http://myllypuro.fi>

”Myllypuro mielletään liikuntakaupunginosaksi, mutta yhtä lailla tämä on taidekaupunginosa.”

Kampus avautuu ympäristöön

METROPOLIAN kampus eli korkeakoulualue rakennuksineen tuo Myllypuroon noin 6 000 opiskelijaa. Lähtökohdista on, että opiskelijat eivät sulkeudu kampuksen eikä kampus toisaalta sulje oviaan myllypuroalaisilta.

”Kampuksen ensimmäinen kerros on kaupunkilaisille avointa tilaa. Siellä tulee olemaan sosiaali- ja terveysalan sekä rakennus- ja kiinteistöalan tarjoamia palveluita, esimerkiksi jalkaterapia, optikkopalvelut ja fysioterapia. Näiden lisäksi opiskelijaravintola ja kahvila sekä kirjasto ovat auki myös kaupunkilaisille. Niin ikään yhdistykset ja yritykset voivat vuokrata koulun tiloja käyttöönsä”, projektijohtaja **Simo Hoikkala** selvittää.

VUOROVAIKUTUS ympäristön kanssa ei rajoitu ensimmäiseen kerrokseen, sillä uuden kampuksen toimintakulttuuri korostaa yhteistyötä työelämän ja ympäröivän yhteis-

sön kanssa. Esimerkkeinä yrityksiä kiinnostavista palveluista Hoikkala mainitsee opiskelijoiden innovaatioprojektit ja monipuoliset täydennyskoulutuspalvelut.

Läheinen ostoskeskus tarjoaa myös hyviä liiketiloja, vaikkapa start up -yrityksille. Uudet asema-kaavat mahdollistavat opiskelijasuuntojen rakentamisen kampuksen läheisyyteen.

Avautuminen ulospäin ei onnistu ilman hyviä liikenneyhteyksiä. Myllypuroon pääsee metrolla, busseilla ja autolla ja tulevaisuudessa myös pikaraitiovaunulla.

Metropolia on pääkaupunkiseudulla toimiva monialainen ammattikorkeakoulu, jossa on kaikkiaan 16 500 opiskelijaa. Tulevaisuudessa toiminta keskittyy neljälle kampukselle Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla.

Lisätietoja: www.metropolia.fi



Metroradan päälle nousevasta korkeakoulualueesta tulee Metropolian kampuksista suurin.

Palkittu ruokavaikuttaja **Samuli Karjula** tekee rumaa ruokaa ja jätti Kaartin pataljoonan kasvisten takia.

Herra Kasvis

TEKSTI TIINA KOTKA KUVA PERTTI NISONEN

SAMULI KARJULAA voi hyvällä syyllä kutsua *Herra Kasvikseksi*, samaan tapaan kuin *Pirjo Toikkasta Rouva Kasvikseksi*, sillä niin paljon he ovat kasvisten puolesta paiskineet töitä. Mutta miten ihmeessä Kaartin pataljoonan luutnantissa on tullut päätoiminen kasvisten puolestapuhuja?

”Sain tehtäväksi kehittää komppaniamme fyysisistä suorituskykyä ja mietin siksi ravitsemustakin. Kasvisten terveellisyys tuli esiin kaikissa tutkimuksissa, ja lisäksi kasvisten syöntiä testimielessä. Petyin monesti niiden makuun, mutta välillä ne maistuivatkin hyviltä. Tajusin, että jokainen kasvis on tiettyssä satokauden vaiheessa herkullisimmillaan ja usein halvimmillaankin.”

Karjula alkoi kirjoittaa havaintojaan muistiin ja jakaa niitä netissä. Syksyllä 2013 perustettu nettiverio *Satokausikalenterista* on sittemmin taipunut lukijoiden toiveesta myös seinäkalenteriksi, taskukirjaksi ja mobiilisovellukseksi. Nykyään ne työllistivät Karjulan täysin ja hän on jättänyt armeijan leivän.

Satokausikalenterin ja sen mukaisten kauppojen satokausihyllyjen arvioidaan lisänneen kasvisten kulutusta roimasti – esimerkiksi Karjulan yhteistyökumppani S-ketju ilmoittaa kasvuksi 12 miljoonaa kiloa. Esiin niin kalenterissa kuin hyllyissä nostetaan kulloinkin parhaimmillaan olevat kasvikset.

”Kasvua tuli erityisesti uusista lajeista, kuten kotimaisesta vesimelonista, keltajuurikkaasta ja raitajuuresta. Töitä kuitenkin riittää, koska valtaosa kasvisten kulutuksesta tulee yhä alle kymmenestä lajistavasta eivätkä suomalaiset syö suositeltua puolta kiloa kasviksia päivässä”, kertoo Karjula.

KARJULA ei ole lähtenyt sotaan lihaa tai kalaa vastaan, vaan ne löytyvät niin hänen lautaseltaan kuin ensi vuoden Satokausikalenterista, samoin ulkomaiset kasvikset. Karjulasta on selvää, että kotimaisia kasviksia suosiva ruoka säästää luontoa ja usein kukkaroakin, ja lisäksi parantaa työllisyyttä ja hyvinvointia, mutta hän ei korosta näitä seikkoja.

”Haluan vain kannustaa kaikkia syömään monipuolisemmin, maukkaammin ja uutta kokeillen. Sen voi aloittaa pienestä, vaikka lisäämällä peruna-

muusiin lanttua, rosolliin keltajuurikkaasta ja porkkanalaatikoon palsternakkaa tai maistamalla uutta hedelmää.”

Isoimmat muutokset syntyvät miehen mielestä suurkeittiöissä, ja siksi hän on kolkutellut niiden ovia.

”Suomessa valmistetaan 868 miljoonaa ateriaa vuodessa kodin ulkopuolella. Kun suurtaoluskeittiot lisäävät menuihinsa vaikka vain yhden uuden satokauden kasviksen, vaikutukset ovat valtavat. Teen tähän tähtäävää työtä GGI-konsulttiyhtiön kanssa.”

Karjulan yhteistyökuviot paisuvat kaiken aikaa. Satokausikalenteria hyödynnettiin tuloksettaasti ylipainon pudottamiseen tähtäävässä Muutos lautasella -tutkimuksessa ja Alepan kauppakassipalvelu otti hiljattain listoilleen satokausikorit. Asiantuntijat kirjoittavat Satokausikalenteriin, ja tutkija **Susanna Haaviston** kanssa syntyi kirja *Satokauden ruoka* vanhoja reseptejä hyödyntäen.

Uusin aluevaltaus suuntautuu ravintolamaailmaan: Karjula on avaamassa alkuvuodesta anniskelu- ja ravintolaa keskustaan yli kymmenen muun ruoka-alan vaikuttajan kanssa.

”Teemme ruokailun tulevaisuudesta kiinnostunutta sesonkien mukaista ravintolaa, joka tarjoaa laadukasta ruokaa nopeasti ja läpinäkyvästi. Ruoasta vastaa Michelin-tähtikokki **Jouni Toivanen**.”

Ruokavaikuttaja

HELSINGIN RUOKAKULTTUURIPALKINNOT jaettiin tänä vuonna ensimmäistä kertaa ihmisille ja tahoille, jotka ovat kehittäneet Helsinkiä paremmaksi ruoka-kaupungiksi. Voittajat valittiin kaupunkilaisten ehdotusten perusteella – ääniä kertyi yli 23 000. Valinnassa raadin ääni painoi 70 ja yleisön 30 prosenttia. Kategorioiden kolme parasta saivat 500, 300 ja 200 euron palkinnot. Samuli Karjula (s. 3.12.1986) voitti Ruokavaikuttaja-kategorian, ja satokausihyllyt saivat toisen sijan Ruokakulttuuriteko-kategoriassa. Lisäksi Ilmastokumppanit -verkoston asettama asiantuntijaraati nimesi hiljattain Satokausiruokaa suurkeittiöihin -konseptin yhdeksi viime vuoden kiinnostavimmaksi yritysten ilmastoteoksi Helsingissä.

HELSINKI on Samuli Karjulan mielestä mainio ruokakaupunki ruokarekkoineen, -tapahtumineen ja -strategioineen, maailmanmainetta niittäneitä kokkeja unohtamatta.

”Täällä saa kymppillä maan parhaan lounaan ja ylipäättään upeita makuelämyksiä. Kannustan kokeilemaan persoonallisia paikkoja. Osaamista on vaikka kuinka, ei meidän tarvitse hävetä maailmalla, mutta asiakkaita ja alan yhteistyötä saisi olla enemmän.”

Ruoka haukkaa ison osan Karjulan vapaa-ajastakin. Vaimoan **Laura** intohimoisempi kokki saa usein keittiöön kaverikseen 4-vuotiaan **Vilhon**. Perhe kutsuu tiuhaan ruokavieraita, vaikka syö mielellään myös ulkona.

”Teen maailman ruminta ruokaa, koska kiinnittän huomiota lähinnä makuun ja kypsentämiseen. Voisin viettää tunteja ruokakaupassa tutkimalla tuoteselosteita ja uutuuksia. Vilho valitsee kaupassa innokkaasti uusia ruoka-aineita ja maistaa niitä. Siinä nähdään, kuinka lapsi imee vaikutteita, vaikka niitä ei tyrkytä.”

Perhe marjastaa, sienestää ja ulkoilee paljon. Karjula ei pihtaa tietoaan herkuapajistakaan, vaan on kirjoittanut esimerkiksi *My Helsinki* -nettisivulle vinkkejä hyvistä marja- ja villiomenapakoista. Tilojen jakaminenkin kiinnostaa häntä.

”Kun asuimme Veräjämäessä ja meillä oli kylmälämpiö, tuli säilöttyä paljon. Silloin tajusin, että kylmätilaa voisi vuokrata muillekin. Miksi ei isompienkin kylmätilojen, kuten jäähallien, hukkaneliöitä voisi vuokrata kaupunkilaisille esimerkiksi juuresten säilyttämiseen?”

Pohjanmaalla syntynyt Karjula on ehtinyt asua Helsingissä useissa paikoissa – yksi mieleenpainuvimmista on Kruununhaka armeijan asuntoineen.

”Pattijoen poika oli siellä ihmeissään. Yliopistorakennus näytti ihan Tylypahkalta, ja yksin yöllä Liisankatua kävellessä tunsin joutuneensa ajassa 200 vuotta taaksepäin. Oli hurjaa tajuta olevansa paikalla, josta jääkärit lähtivät tai jossa oli punaisten vankileiri. Ravintoloita oli pilvin pimein, samoin tapahtumia. Juuri se on parasta Helsingissä, että täällä voi kokea niin monenlaista, makuja-kin.” ■



”Miksi ei isojen kylmätilojen, kuten jäähallien, hukkaneliöitä vuokrata asukkaille vaikka juuresten säilyttämiseen?”

Eeva Helle polkee työmatkansa läpi vuoden, kuten yhä useampi helsinkiläinen.

Talvella pyöräilyyn ei tarvitse erityisiä varusteita. Hyvät valot pitää olla, talvirenkaat kannattaa vaihtaa ja pukea ylle tuulta pitävää ja lämmintä vaatetta, vinkkaa Eeva Helle.



”Parhaita hetkiä ovat hiljaiset aamut, jolloin lumi narskuu renkaiden alla.”

Pyöräillään läpi talven

TEKSTI HETA ÄNGESLEVÄ KUVAT MARJA VÄÄNÄNEN JA EEVA HELLE

TALVEN tullen polkupyörää ei välttämättä tarvitse siirtää talviteiloille. ”Kuljen lähes kaikki matkani pyörällä ja tuntuisi hassulta lopettaa talveksi. Tämä on kuudes pyöräilytalveni”, helsinkiläinen Eeva Helle kertoo.

Viiden kilometrin työmatka Lauttasaaresta Töölöön taittuu lumettomaan aikaan parissakymmenessä minuutissa, mutta talvella matkaan kuluu jonkin verran enemmän aikaa.

”Kyllä siitä tulee voittajaolo, kannattaa kokeilla! Parhaita hetkiä ovat hiljaiset aamut, jolloin lumi narskuu renkaiden alla ja maisemat ovat käsittämättömän hienot. Viime talvena oli monta upeaa aamua – esimerkiksi silloin, kun meri höyrysi ja jäät paukkuivat.”

KAUPUNKI kehittää pyöräteiden talvihoitoa erityisesti kolmella reitillä: Pakilassa, Lauttasaari–Kuusisaari-välillä ja pääradan varrella Oulunkylä–Ruoholahti-akselilla.

Tavanomaista perusteellisemmin kunnossapidettyjä pyöräteitä on tänä talvena 30 kilometriä. Näitä reittejä huolletaan kahdella tavalla. Lauttasaari–Kuusisaari ja Oulunkylä–Ruoholahti-väleillä käytetään harjasuolausta: reitit harjataan lumesta ja liukkaudentorjuntaan käytetään suolaliuosta.



Pakilan reitti aurataan normaalia tehostetummin ja tarvittaessa liukkaudentorjuntaan käytetään ennen lumen tuloa suolaa ja lumen tultua hiekoitusta.

Muita pyöräväyliä hoidetaan nykyisten laatuvaatimusten mukaan auraamalla, hiekoittamalla ja suoalaamalla.

Kaupungin ylläpitämällä Kerro kantasi -sivustolla on talvipyöräilykysely, jonne pyöräilijöiltä toivotaan palautetta pyöräreittien talvihoidosta.

”Saa kertoa talvihoidon tasosta, tarpeista ja mahdollisista ongelmista. Palautetta hyödynnetään pyörävälien talvikunnossapidon kehittämisessä”, ylläpitöinsinööri Tuomas Lautaniemi rakennusvirastosta kertoo.

Viime talvena Helsingissä kokeiltiin noin yhdeksän kilometrin mittaisella osuudella eri liukkaudentorjunta-aineita ja harjausta, ja niistä saatiin kiitos pyöräilijöiltä. Pyöräilyn määrä testireitillä kasvoi noin 20 prosenttia edelliseen talveen verrattuna.

Tuoreen pyöräilybarometrin mukaan jo viidenes pyöräilevistä helsinkiläisistä polkee ympäri vuotuisesti. Silti Helsingissä pyöräillään talvisin vähemmän kuin vaikka Oulussa tai Jyväskylässä.

Kaupungin pyöräilykoordinaattorin Reetta Keisanen mielestä joukkoliikenne ja talvipyöräily tukevat erinomaisesti toisiaan.

”Voi vaikka ajaa pyörällä juna-asemalle”, hän ehdottaa.

Eeva Helle hyppää pyöränsatulan sijasta bussiin niinä aamuina, kun keli on tosi liukas. Silloin pyöräileminen tuntuu epävarmalta.

”Pakkanen, räntäsade tai lumi eivät ole estäneet minua pyöräilemästä. Ja keväällä sulat kadut tuntuvat vieläkin nautinnollisemmilta, kun on talven pyöräillyt jäisillä ja muhkuraisilla teillä ja noskellut välillä pyörää lumivallien yli”, hän sanoo. ■

Lisätiedot:

www.hel.fi/talvipyorailly
kerrokantasi.hel.fi/talvipyorailly
pyoraillytalvi.fi



"Tytöt suunnittelivat tämän huoneen meikkipöytineen ja filmitähtivaloineen", kertovat Maunula-talossa tiedottaja Mari Larkovirta, kirjastonjohtaja Anne Dikert ja toiminnanjohtaja Antti Sarpo.

Yhteistuumin tehty talo

TEKSTI TIINA KOTKA KUVA KIMMO BRANDT HAVAINNEKUVA K25

JOULUKUUSSA aukeavaa Maunula-taloa ovat luoneet niin asukkaat kuin henkilökunta. Saman katon alle muuttavat kirjasto, työväenopisto ja nuorisotalo.

"Talo avataan 22. joulukuuta, mutta virallista avajaisviikkoa vietetään ensi vuoden puolella tanssin, laulun ja teatterin merkeissä 30.1.–4.2. Asukkaitakin tulee esiintymään", vinkkaa suomenkielisen työväenopiston tiedottaja **Mari Larkovirta**.

Talo on rakennettu kaikkien maunulalaisten taloksi. Asukkaiden toiveita onkin kuunneltu tarkasti.

"Maunulalaiset ovat osallistuneet talon suunnitteluun alusta asti, jo ennen kuin arkkitehti piirsi viivaakaan. Ideoimme ja äänestimme siitä, millaista toimintaa haluamme. Voimme jakaa omaakin osaamistamme esimerkiksi luennoilla tai työpajoissa", iloitsee asukkaita Maunula-talon neuvottelukunnassa edustava **Marja Salmela**.

Talon toiminnasta vastaavassa yhdeksänhenkisessä neuvottelukunnassa on tulevaisuudessaakin kolme asukasedustajaa, jotka maunulalaiset valitsevat vuosittain äänestyksellä. Talossa käytetään osallistuvan budjetoinnin mallia, jossa rahankäytöstä päättävät asukkaat yhdessä henkilökunnan kanssa.

"Alussa toteutetaan asukkailta eniten ääniä saaneet ideat eli kahvila, Maunula tanssii ja soi-avajaisjuhla viikko, Kino Maunula ja yhteinen takapiha viljelylaatikoineen. Arjen tilanteissa esitetyt toiveitakin huomioidaan. Asukkaat voivat käyttää maksutta tai pientä korvausta vastaan useita talon tiloja, kuten kokoushuoneita", mainitsee Larkovirta.

MILLAINEN rakennus S-marketin kylkeen sitten oikein on avautumassa? Käytössä on 2 200 neliötä kahdessa kerroksessa. Betonipinnat on jätetty enimmäkseen näkyviin, mutta tehosteväreillä ja sisustuksella luodaan värikkyyttä. Talon tunnuspiirteeksi muodostuneen puistonpuoleinen pitkä seinä, jonka suurista ikkunoista näkee korkeaan kirjastosaliin.

"Salissa on tilaa ajatuksille lentää. Upea on myös pesämäinen satutila, jota voi käyttää vapaasti, jos siellä ei ole satutunteja. Tulemme järjestämään ainakin kirjailijatapaamisia, lukupiirejä ja opastusta tietotekniikan käyttöön", kertoo Paloheinän ja Maunulan kirjastojen kirjastonjohtaja **Anne Dikert**.

Maunula-taloon pääsee eri puolilta, myös naapurimarketin aulasta. Pääsisäänkäynti johtaa korkeaan aulaan, jossa toimivaa kahvilaa pyörittävät työkokeiluun osallistuvat nuoret ohjaajan johdolla arkisin kello 11–18. Ohjelmaakin on luvassa.

"Kahvilan on tarkoitus olla kokoava paikka ja tutustuttaa asukkaita toisiinsa. Kannustamme kaikenikäisiä käymään myös nuorisotiloissa. Nuoret ovat esimerkiksi ilmiömäisiä teknisten laitteiden käyttäjiä ja voivat neuvoa siinä", toteaa Maunulan nuorisotyöyksikön toiminnanjohtaja **Antti Sarpo**.

Nuorisotilojen erikoisuuksin kuuluu digitaalisen pelaamisen huone, jossa on 10 pelikonetta ja pelaamiseen perehtynyt ohjaaja. Tytöt ovat suunnitelleet taloon mieleisensä huoneen meikkipöytineen ja filmitähtivaloineen.

"Vanhalla nuorisotalolla kävi pääasiassa poikia, joten otimme tytöt vahvasti mukaan uusien tilojen suunnitteluun ja toivomme heidänkin ottavan ne

omakseen", sanoo Sarpo.

Nuorisotalo käyttää työväenopiston hallinnoimaa bänditilaa, ja mahdollisuuksien mukaan myös opiston äänieristettyä musiikkiluokkaa, taideainetiloja ja näyttelypaikkaa. Koko talon käytettävissä on parinsadan neliön monitoimisalio, jonka näyttämöä voidaan nostaa ja laskea.

"Järjestämme ohjelmaa yhdessäkin. Talon toimijat ovat kuin yhtä suurta perhettä, asukkaat mukaan lukien. Tällainen yhteinen tekeminen on vielä uusi juttu kaupunkiorganisaatioissa, mutta ilman muuta kannatettava", hymyilevät Dikert ja Larkovirta. ■



Maunula-talo, Metsäpurontie 4, www.maunulatalo.fi. Kirjasto on avoinna ma–to klo 9–20, pe klo 9–16 ja la klo 10–16, p. 09 310 85063. Työväenopistossa on kursseja arkisin klo 9–20.30, p. 09 310 88554. Nuorisotalo on auki alkuvaiheessa arkisin klo 14–21, p. 09 310 71706.

Kummitukset kiinnostavat kaikenikäisiä. Kaupunginmuseo vastaa kävijöiden toiveisiin ja alkaa järjestää kummituskierroksia Helsingissä.



Museolehtori Anna Finnilä (vas.) luovuttaa kummitusvastaavan tittelin kollegalleen, museoemäntä Vanessa Kairulahdelle.

Kävelyille haamujen Helsinkiin

TEKSTI HETA ÄNGESLEVÄ KUVAT MARJA VÄÄNÄNEN, HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO

KERROTAAN, että 1980-luvulla Senaatintorin laidalla Sederholmin talossa kummitteli. Tarinan mukaan kummitte-
lija oli itse kauppias Johan Sederholm, joka oli aikoinaan asunut ja työskennellyt rakennuksessa.

"Kummituksesta puhuttiin, mutta kaikki eivät siihen uskoneet. Eräs tomera palkanlaskija jäi ylitöihin illaksi. Hän poistui hetkeksi työhuoneestaan

ja kun hän palasi, pyöri työtuoli villisti ympyrää, vaikkei huoneessa näkynyt ketään. Nainen nappasi käsilaukkunsa, juoksi ulos, eikä sen koommin suostunut jäämään rakennukseen yksin", kertoo museolehtori Anna Finnilä kuulemastaan.

Nyt Sederholmin talossa toimii Helsingin kaupunginmuseo. Finnilä ei ole törmännyt siellä henkiolentoihin, vaikka häntä museon kummitusvastaavaksi kutsutaankin. Finnilä on koontanut kertomuksia helsinkiläisistä kummitushavainnoista 1990-luvulta saakka. Kummitustarinoiden rinnal-

le ovat nousseet urbaanit legendat katoavista liftareista takapenkillä vaaniviin himomurhaajiin, mutta jännitys kiehtoo edelleen.

"SE ON tarvetta kertoa ja hätkähdyttää turvallisessa porukassa. Jännitystä halutaan kokea, kunhan se ei ole liian karmivaa", Finnilä miettii.

Samaa mieltä on kaupunginmuseossa museoemäntänä työskentelevä Vanessa Kairulahti.

"Sanotaan, että uskonnollisuus olisi katoamassa ihmisten elämästä, mutta ennemminkin se vain

muuttaa muotoaan. Horoskoopit ja kummitukset kiinnostavat.”

Kairulahti on perimässä museon kummitusvas- taava -titteliä Finnilän keskittymässä muihin tehtä- viin. Ensi töikseen Kairulahti aikoo järjestää kum- mituskävelyjä ensi vuonna.

”Niitä kysytään meiltä tosi paljon. Muissa suu- rissa kaupungeissa esimerkiksi Itä-Euroopassa, Iso-Britanniassa, Irlannissa ja Amerikassa kävelyjä järjestetään valtavasti”, hän kertoo.

HELSINKILÄISISTÄ kummitustarinoista tunnetaan parhaiten teatterien ja oopperatalojen ja vanhojen rakennusten tarinat. Kairulahti kuitenkin uskoo, et- tä paljon tarinoita on vielä kuulematta.

”Nyt jos koskaan olisi mahtava hetki tehdä ta- rinoiden keruu täällä Helsingissä. Se on jäänyt pi- mentoon, kun pitkään on ajateltu puhtaimman suomalaisuuden löytyvän metsästä ja maaseudulta ja keruu keskittyi kaupunkien ulkopuolelle.”

Tyypillistä kummitustarinoiden kertomisessa on, etteivät ne ole koskaan sattuneet itselle.

”Naapurin serkku on aika tyypillinen kokija. Harva haluaa esiintyä omalla nimellään. Ja voihan siinä saada vähän kummallisen maineen, jos sanoo näkevänsä aaveita”, Finnilä miettii.

Finnilää ovat kummitustarinoissa kiehtoneet aina ihmiset tarinoiden takana. Niin kuin esimer- kiksi Kappelin entinen ravintoloitsija **Josef Wolon- tis**, jonka kerrotaan vaihtavan aina silloin tällöin yön aikana ravintolan pöydät ja tuolit aikakautensa mukaiseen järjestykseen.

”Jännitystä halutaan kokea, kunhan se ei ole liian karmivaa.”

”Yleensä kummitukset ovat hyvin harmittomia ja uteliaita. Usein he vain haluavat valvoa sitä paik- kaa, missä kummittelevat ja pitää yllä oman aika- nsa järjestystä. Heitä yhdistää esimerkiksi onneton rakkaus tai jokin traaginen tapahtuma”, Finnilä kertoo.

TÄHÄN saakka henkiolentojen tarinoita selvittä- neet on helposti leimattu höpöhöpötutkijoiksi. Kairulahden mukaan nyt asiassa on tapahtunut muutos.

”Ihmisten yliluonnolliset kokemukset ovat niin yleisiä, että niiden ilmenemistä on alettu pitää tie- teenkin parissa ihmismielelle ominaisina koke- muksina eikä vain mielenhäiriöinä. Myös tieteel- listä tutkimusta näihin kokemuksiin liittyen on alettu tehdä yhä enemmän.”

Kairulahti itse tekee uskontotieteen pro gradu -tutkielmaansa äänellisyydestä suomalaisessa kansanuskossa.

”Ei tarvitse ottaa kantaa, ovatko kummitukset totta vai eivät. Haluan tuoda kummituskävelyihin historiallista ja uskontotieteellistä pohdintaa. Osal- listujan itsensä päätettäväksi jää, haluaako hän us- kkoa tarinoihin vai ottaako ne ennemmin folklore- na.”

”Joka tapauksessa kummituskävelyllä pääsee hauska tavalla tutustumaan Helsingin vanhoi- hin rakennuksiin”, Finnilä lisää. ■

Kuuluisia kummittelijoita Helsingissä

Pääton eversti Aleksi

Kruununhakaa voi kutsua Helsingin kummituskaupunginosak- si – siellä on tehty eniten kummitushavaintoja. Yksi kuului- simmista, ehkä myös vilkkaimmista, kummituksista on Viron- kadun ja Meritulinkadun kulmatalossa kummitteleva pääton eversti **Alexi**.

”Hän on hieman humoristinenkin tyyppi. Hänen on kerrot- tu tiirailevan suihkussa olevia naisia pää kainalossaan ja ajele- van ylös alas hissit kolisten”, Anna Finnilä kertoo.

Vironkatu 1, rakennus on Helsingin yliopiston käytössä.



Rauhaton ruiskumestari

Helsingin vanhin puutalo on rakennettu vuonna 1818. Ruisku- mestari **Alexander Wickholm** osti talon 1859 ja se pysyi su- vun hallussa kolmen sukupolven ajan.

Ruiskumestari istuskeli talonsa pihalla neliskulmaisen ki- ven päällä piippua poltellen. Miehen kuoltua kivi siirrettiin Wickholmin hautakiven viereen. Tämän jälkeen talossa alkoi kummitella: ovet ja ikkunat paukkuivat ja vintiltä kuului koli- naa. Kun kivi siirrettiin takaisin paikalleen, kummittelu loppui. Tarinan mukaan ruiskumestari etsi lempituoliaan eikä saanut siksi rauhaa.

Kristianinkatu 12, museo avataan yleisölle taas kesällä 2017.



Kansallisteatterin öiset hiiviskelijät

Kansallisteatterissa kummitteli ennen sotia vanha harmaa nainen, joka ilmaantui toiselle parvelle ja vanhaan puvustoon. Hänen henkilöllisyydestään ei ole tietoa. Vuonna 1954 teatte- rissa nähtiin miespuolinen kummitus. Kaksi teatterissa työs- kentelevää miestä yöpyi näyttämön alla ja heidät herätti hii- viskelevä mies, jota työntekijät luulivat yövartijaksi. Myöhem- min teatterissa paljastettiin 1937 kuolleen näyttelijä **Aarne Leppäsen** muotokuva. Kun teatterissa yöpyneet miehet nä- kivät taulun, he pelästyivät pahan kerran. Se nimittäin esitti öistä hiiviskelijää.

Läntinen teatterikuja 1.



Vanhan oopperan kummitus

Henkiolennot näyttävät viihtyvän taiteellisessa ilmapiirissä – vanhoissa ooppera- ja teatteritaloissa kummittelee usein. Bu- levardin varrella sijaitseva Aleksanterin teatteri toimi pitkään oopperana. Talo valmistui 1880 ja rakennuksen tiilet saatiin Ahvenanmaalta Bomarsundin linnoituksen raunioista. Tiiltien mukana rakennukseen muutti kummitus, joka saattaa olla pommituksissa surmansa saanut upseeri. Oopperan kummi- tus näyttäytyi viimeksi vanhan oopperatalon viimeisessä esi- tyksessä. Tuolloin yksi näyttämön ovi avautui salaperäisesti kesken näytöksen.

Bulevardi 23–27.



Kaivopuiston kolme ristiä

Helsinki-iläisiä ovat vuosikausia askarruttaneet Kaivopuiston sa- tamaradan ratapölkkyjen väliin ilmestyneet maahan piirretyt ristit. Niiden piirtäjää ei koskaan onnistuttu jäljittämään, mut- ta paikalla on joskus nähty mustapukuinen ja kumarahartei- nen nainen. Ristit ilmaantuivat pian sen jälkeen, kun tapahtu- mapaikalla sattui kuolemaan johtanut onnettomuus 27.5.1913. Vuonna 1987 vanha rautatie purettiin ja tilalle rakennettiin pyörätie.

Kaivopuisto, entinen Ratamiehenkadun ylikäytävä.

Lähde: Kummitusten Helsinki -polku, Anna Finnilä / Helsingin kaupunginmuseo



Ilmastotekoihin kannustajat

Pienilläkin ekoteoilla on merkitystä, sanovat Ilmastokadun projektiasiantuntija **Viliina Evokari** ja projektikoordinaattori **Mikko Martikka**.

① Mitä työhönne kuuluu?

Etsimme Ilmastokaduksi nimetyn Iso Roobertinkadun asukkaiden, yrittäjien ja kiinteistöväen kanssa ilmastofiksuja ratkaisuja, joilla vähennetään energiankulutusta ja kasvihuonekaasupäästöjä. Se onnistuu esimerkiksi parantamalla rakennusten energiatehokkuutta ja syömällä kasvispainotteisemmin. Vedämme hanketta täältä kaupungin ympäristökeskuksesta, mutta mukana on muitakin virastoja ja toimijoita, kuten rakennusvirasto ja Helen. Olemme järjestäneet tapahtumia, infoja ja jalkautuneet kadun yrityksiin ja asukastapaamisiin.

② Mitä asukkaat ja taloyhtiöt ovat tehneet?

Asukkaat ovat esimerkiksi testanneet energiamittareita, ideoineet ympäristöparannuksia ja muuttaneet arjen valintojaan. Heitä sparraa ilmastotekoihin erikoistunut personal trainer, ja asukkaat kertovat kokemuksistaan ilmastokadun nettisivulla ja sosiaalisessa mediassa. Kahdelle sisäpihalle tulee viheristutuksia, jotka sitovat sadevesiä ja hiilidioksidia. Yksi taloyhtiö asensi katolle 32 aurinkopaneelia, joilla saadaan noin 15 prosenttia kiinteistösähköstä.

③ Mitä muut ovat tehneet?

Yritykset ovat esimerkiksi alkaneet käyttää led-lamppuja ja kehittäneet kasvispainotteisempia menuja. Ilmastokadulla tehdään nopeita kokeiluja, joilla testataan kestävä ateriaantuotantoa, toimittilojen ja työpisteiden käytön tehostamista ja ruokahävikin pienentämistä. Kadun peruskorjaukseen kuuluu ilmastoviisaita ratkaisuja, kuten pintamate-

riaalien kierrätys, sadevesien ohjaaminen katupuille, led-valaistus ja kaupunkipyöräparkki.

④ Säästytkö rahaa?

Säästy. Esimerkiksi kerrostalon lämmitysverkon perussäätöön kuluu noin 3 000 euroa ja satsaus maksaa itsensä takaisin 2,5 vuodessa. Vastavasti vedenkulutusta pienentävät vakiopaineventtiilit asennuksineen tuovat parin tonnin kulut takaisin alle kahdessa vuodessa. Kaukolämmitystä käyttävät talot voivat hyödyntää kaukojäähdytystäkin. Taloyhtiöille tehtävillä energiakatselmuksilla ja CO₂-tarkasteluilla löydetään säästötapoja. Led-lampuilla voi pienentää energiankulutusta jopa 80 prosenttia. Kun ei tuota ruokahävikkiä ja ostaa vain tarvitsemansa, säästää rahaa.

⑤ Irtoaisiko ilmastovinkkejä?

Ehdota taloyhtiössäsi lämmityksen ja vedenkulutuksen säätöä, viherpihaa ja aurinkopaneeleja. Käytä julkista liikennettä oman auton sijaan. Osta vain tarvitsemaasi, nosta nopeimmin pilaantuvat ruoat etummaisiksi jääkaapissa ja suosi kasviksia. Vaihda ja jaa tavaroita. Pienetkin teot vaikuttavat: jos rappukäytävän ulko-oven alta falskaa ilmaa, pyydä tiivistämistä.

TIINA KOTKA

Ilmastokatu-hanketta toteuttavat Helsingin ja Vantaan ympäristökeskukset, HSY:n Ilmastoinfo, Aalto-yliopisto ja Green Building Council Finland -yhdistys 30.6.2017 asti.
Lisätiedot: www.ilmastokatu.fi.



"Ilmastolle tekee palveluksen jo sillä, että välttää ruokahävikkiä ja säättää patterit pienemmälle", toteavat Viliina Evokari ja Mikko Martikka.

📌 VIRASTOINFO

Ympäristökeskus



KUVA LOTTI HENRIKSSON

HELSINGIN kaupungin ympäristökeskus huolehtii asuin ympäristön, eläinten, rakennusten ja elintarvikkeiden terveellisyydestä. Virasto jakaa tietoa ympäristöstä, ohjaa kaupunkilaisia ja yrityksiä ympäristövastuullisuuteen sekä edistää ympäristön ja luonnon huomioimista päätöksenteossa.

Ympäristökeskus on oikea osoite esimerkiksi silloin, kun haluaa ilmoittaa eläinten hoidon laiminlyönnistä, ruokamyrkytyspäilystä tai sisätilojen syöpäläisistä. Virasto valvoo asuntojen ja julkisten tilojen terveellisyyttä ja tekee asukkaiden pyynnöstä asunontarkastuksia terveyshaittojen selvittämiseksi. Ympäristökeskuksessa työskentelee muiden muassa ympäristö- ja elintarviketarkastajia sekä tutkijoita.



KUVA ARIA HEINONEN

Neuvontapalvelut

ELINTARVIKKEITA koskevaa neuvontaa saa numerosta 09 310 14000 (ma, ke-pe klo 9–12 ja ti klo 9–15). Numerossa vastataan ravintoloihin, myymälöihin, elintarvikkeisiin ja talousveden laatuun liittyviin kysymyksiin. Ruokamyrkytyspäilystä voi ilmoittaa osoitteeseen www.hel.fi/ruokamyrkytys.

ASUMISTERVEYDEN teemoista voi kysyä numerosta 09 310 15000 (ma, ke-pe klo 9–12 ja ti klo 9–15). Neuvoja saa sisäilma-, kosteus-, home- ja meluasioihin. Sivulla www.hel.fi/ymk on tietoa tuohyönteisistä ja niiden torjunnasta, muun muassa video elintarviketuholaisten torjunnasta.

ELÄINSUOJELUUN liittyviä neuvoja saa numerosta 09 310 31531 (ma, ke-pe klo 9–10 ja ti klo 12–13) ja sinne voi tehdä eläinsuojeluilmoituksen, jos on huomannut laiminlyöntejä eläinten hoidossa.

MUISSA asioissa vaihde (09 310 1635, ma-pe klo 8.15–16) ohjaa kysymykset teeman mukaan viraston henkilökunnalle.

Ympäristökeskus, Viikinkaari 2 a, p. 09 09 310 1635, www.hel.fi/ymk.

Tuomaan markkinoille



SENAATINTORILLA on pukinkonttiin ostettavaa käsintöistä herkkuihin noin 140 myyjältä Tuomaan markkinoilla 3.–22.12. (ma–pe klo 11–20 ja la–su klo 10–19). Torilla voi ruokailakin – niin katetuilla ruokapihoilla

kuin kokuksen ääressä. Maksuton karuselli pyörii aina aukioloaikoina ja joulupukki on tavattavissa mökisään arkisin kello 11–18 ja viikonloppuisin kello 10–16. Avajaispäivänä 3.12. on joulukonsertti ja yhteislaulua. Naapurissa torikorttelissa Katariinankatu 2:n sisäpihalla lämpää maksuton joulusauna.



KUVAT JUSSI HELLESTEN



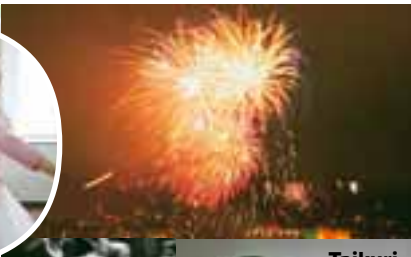
Menoksi

KUVA HEIKKI TUULI / SUOMEN KANSALLISOOPPERA JA -BALETTI

KUVA HELSINGIN KAUPUNGIN AINEISTOPANKKI



Taaperoiden Taikahuilu



Taikuri Klabbis



Jääpuisto

Ohjelmaa

TÖÖLÖNLAHDEN ympäristössä on ohjelmaa 31.12. kello 12–01 koko perheelle. Ohessa on poimintoja maksuttomasta ohjelmatarjonnasta.

KANSALLISOOPPERAN ja -baletin perhepäivä kello 12–15. *Taikahuilu*-esitys taaperoiden taidetuokiassa, kasvo-maalausta ja talokierroksia.

EDUSKUNNAN Pikkuparlamentissa taikuri Klabbis kello 13.30, 14.30 ja 15.30.

TÖÖLÖN Kisa-hallissa liikkumisen iloa kello 12–15. Laukkaa keppihevostadalla tai haasta itsesi telinevoimistelussa.

RAUTATIENTORIN Jääpuistossa luisteluaan kello 12–15. Luistimet lainaksi maksutta, opetusta tarjolla.

OOPPERAN lavalle kipuaa Pikku Kakkosen väki. Mukana mm. Katti Matikainen ja Nakki-Rakki ja liikennepuisto-konstaapelit Malti ja Valtti. Esitykset kello 13 ja 15.

LUONNONTIETEELLISESSÄ museossa *Joutsenten juhlat ja karhujen kemut* kello 15–18. Piirretään eläimiä ja kasveja isoille papereille, jotka kiinnitetään illaksi museon aitaan.

FINLANDIA-TALOLLA opastetut design- ja arkkitehtuurikierrokset kello 14 ja 15.30.

HESPERIAN puistoon syttyy illan hämärtyessä valotaiteilija Kari Kolan ympäristövaloteos.

HAKASALMEN huvilassa lauletaan *Itsenäisyyden lauluja* kello 18 ja 20. Ohjelmisto on koottu yleisön laulumuistoista ja konserteista tutuista kappaleista.

KANSALLISMUSEON ja Metropolian Kansallisaarten etsintä-kampanjassa haetaan uusia, erilaisia aarteita klo 13–20. Aarre voi olla suvun salainen marjapaikka, festarimuisto tai ystävyys – mikä vain sinulle tärkeä asia.

KESKUSTAKIRJASTON digitaalinen jääseinä (säävaraus) pystytetään Maksiinraunion pohjoispäähän. Tule maalaamaan terveisesi seinään, joka on reaaliajassa yhteydessä myös Mikkelin ja Leville. Kello 15–01.

Malti ja Valtti

KUVA SES/LISA KARLING

Kansanjuhla kaikenikäisille

UUSI VUOSI vastaanotetaan tänä vuonna eri paikassa mihin helsinkiläiset ovat tottuneet. Perinteisen juhlapaikan Senaatintorin sijaan kaupunkilaiset kutsutaan juhlimaan uudenvuodenaattona 31.12. Töölönlahdelle ja Kansalaistorille.

Koko päivän kestävä suuri kansanjuhla käynnistää samalla Suomen satavuotisen itsenäisyyden juhlinnan. Suomi 100 -avajaistapahtuma levittäytyy koko Töölönlahden ympäristöön Kansalaistorilta Kansallisoopperalle asti. Esiintymislavoja on kolme: päälava Kansalaistorilla, puistolava Hesperian puistossa sekä Oopperan lava Kansallisoopperan läheisyydessä. Tapahtumia on myös museoissa, Musiikkitalossa, Oopperassa, Töölön kisa-hallissa ja muissa alueen

tapahtumapaikoissa.

Ohjelma alkaa jo puoliltapäivin. Erityisesti iltapäivän ohjelma on omistettu lapsiperheille. Kaikki ulkoilmatapahtumat ovat maksuttomia, lisäksi tarjolla on maksullisia konsertteja ja näyttelyitä.

Päivä huipentuu uuden vuosisadan bileisiin Kansalaistorilla ja Mannerheimintielle. Katutapahtuman vuoksi Mannerheimintie suljetaan liikenteeltä Kiasman ja Kansallisoopperan väliltä illan ajaksi kello 20 alkaen, jolloin liikenne siirretään poikkeusreiteille.

Esiintymässä ovat maamme eturivin artistit, joiden nimet julkistetaan joulukuussa. Keskiyöllä ammutaan näyttävä iltotulitus Töölönlahdella ja juhlat jatkuvat dj-musiikin tahtiin kello 01 saakka.

”Kutsumme kaikki kaupunkilaiset vastaanottamaan juhluvuotta 2017 kanssamme. Me luomme puitteet, mutta kaupunkilaiset luovat tunnelman”, sanoo tapahtuman tuottaja **Erika Poikolainen** Helsingin Markkinointi Oy:sta.

Tapahtuman järjestävät yhdessä Suomi 100 -organisaatio, Helsingin kaupunki ja Yle, joka myös välittää avajaistunnelmat kaikkialle maahan. Radio Suomi ja Yle Vega seuraavat tapahtumia päivällä ja TV1, Yle Areena sekä Radio Suomi välittävät illan ohjelman suorana lähetyksenä kello 22–01. Silloin paljastetaan myös keskustakirjaston uusi nimi.

Lisätiedot:
<http://suomifinland100.fi/avajaiset>



Säveliä Kirkan elämästä

LAULAJA Kirill "Kirka" Babitzinin (1950–2007) elämään pohjautuva musiikinäytelmä *Kirka – Surun pyyhit silmistäni* kantaesitetään Peacock-teatterissa 2. helmikuuta. Helsinkiin sijoittuvassa näytelmässä eiralaispoika kasvaa vastoin käymisten kautta tähteyteen. Esityksessä vilisee tuttuja henkilöitä ja hittejä. Matti Laineen kirjoittaman näytelmän ohjaa Kari Rentola. Nimiroolissa vuorottelevat Kalle Lindroth ja Heikki Ranta. Muissa rooleissa ovat mm. Sami Hokkanen/Juha Lagström (Sammy), Raimo Raitala (Muska), Petrus Kähkönen (Remu) ja Jon-Jon Geitel (Dan-

ny). Koreografiat yli 30 hengelle ovat Mindy Lindblomin. Esitykset 2.2.–22.4. Peacock-teatterissa, liput 24,50–49 e Kaupunginteatterin lipunmyynnistä, p. 09 394 022, hkt.fi ja Ticketmasterista, p. 0600 10 800, ticketmaster.fi.



Kirkana vuorottelevat Kalle Lindroth (kuvasa) ja Heikki Ranta.

KUVA MIRKA KLEEMOLA

Punaisia naisia

VUONNA 1918 joutuivat monet punaisten puolella poliittisesti aktiivisesti toimineet naiset elämään kotimaansa ilman kansalaisoikeuksia ja sananvapautta. Heidän elämäntarinoitaan on koottu näyttelyyn *Toisinajattelijat – poliittisia helsinkiläisnaisia 1920–40-luvuilla*. Virka-galleriasa 30.11.2016–12.2.2017 esillä oleva näyttely on osa Suomi 100-ohjelmaa. Tieteiden yönä 12.1.2017 kello 17–19 on näyttelyyn liittyen elokuvia, keskustelua ja haastatteluja. Toinen näyttely *Kivinokan kioskin elämää* kertoo 30.11.2016–12.2.2017 rakennuksen vaiheet aina tuoreimpiin asti, Maija Hyvönen-Hossainin pitämään taidekavilaan pihan eläimeen. Virka-Galleria on suljettu 6.12. ja 24.–26.12., 31.12.–1.1., 6.1. ja on avoinna lyhyempään kello 9–16 29.11., 5.12. ja 23.12.

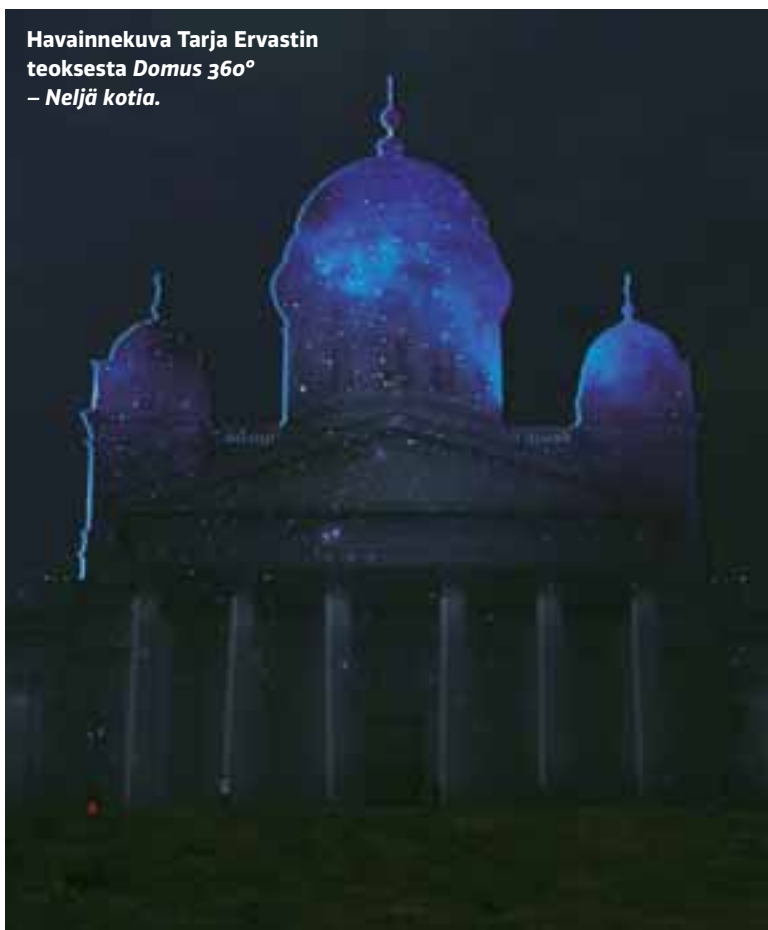


Hämeenlinnan vankilassa tehty piirros.

KUVA KANSAN ARKISTO/KAISA JUUNTILA

VALOFESTIVAALI

Havainnekuva Tarja Ervastian teoksesta *Domus 360° – Neljä kotia*.



4 | 2016 HELSINKI-INFO 24

Lux historialliseen Helsinkiin

TAMMIKUISEN valofestivaali Lux Helsingin uusi reitti keskittyy historialliseen Helsinkiin ja paikkoihin, joissa ei tule muuten käytyä. Reitti kulkee Kauppatorilta Mariankatua Kruununhakaan, Helsingin yliopiston kortteleissa sijaitsevalle Topelian pihalle ja Kansalliskirjaston sisäpihan kautta takaisin Kauppatorille kiertäen Tuomiokirkon. Kirkon kaikki neljä sivua valaistaan osana valoteosta.

Maksuttomalla festivaalilla on yli 13 valoteosta Suomesta, Hollannista ja Meksikosta. Ulkona olevien teosten lisäksi valotaiteesta pääsee nauttimaan myös näyttelyssä Kaapelitehtaalla. Viime vuonna festivaali keräsi yli puoli miljoonaa kävijää.

Lux Helsinki 5.–9.1.2017 kello 17–22. Lux In -valotaiteen näyttely Kaapelitehtaalla (Tallberginkatu 1) 1.–10.1.2017. Lisätiedot: luxhelsinki.fi.

TOIMITUS EI VASTAA MAHDOLLISISTA OHJELMAMUUTOKSISTA.

JOULUISTA

Avataan adventti

JOULUNODOTUS alkaa Hakasalmen huvilan salissa Hämmäläis-Osakunnan Laulajien mieskvartetin tiernapokaesityksellä 27.11. kello 12. Tutkijan johdolla voi kello 12.30–14 tutustua 1800-luvun lopun säätyläiskodin joulunviettoon ajanmukaisen interiöörin äärellä. Kello 14 nautitaan rennon Kumo-lauluyhtyeen tunnelmallisesta konsertista, vapaa pääsy.



1800-luvun jouluinteriööriä

KUVA HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO

Joulun historiaa

MUUTTUVAT käsitykset joulusta ja joulutapojen muuttuminen kuuluvat joululauluissa. Tutkija Jere Jäppinen esittelee joulun vaiheita laulujen kautta ja emeritusprofessori Reijo Pajamo kertoo tuttuun joululaulujen tarinoita. Kaikki esitellyt laulut lauletaan yhdessä Hakaniemen huvilan *Joulun historiaa joululaulujen kautta* -tilaisuudessa 14.12. kello 18, vapaa pääsy.

Joulusäveliä Savoysa

18-HENKINEN Sointi Jazz Orchestra vyöryttää neljän valovoimaisen laulusolistin kanssa monipuolisen kattauksen suomalaista joulumusiikkia Savoy-teatterissa 8. joulukuuta klo 19, liput 15–28 euroa.

SEURAAVANA iltana 9.12. kello 19 oopperalavoilta tuttu sopraano Johanna Rusanen herkistyy joulun tunnelmaan intiimissä konsertissa, liput 10–37 euroa. Liput molempiin esityksiin: p. 09 310 12000 ja Lippupiste.fi.



Johanna Rusanen

KUVA HEIKKI TUULI



Simnot

KUVA ALEKEY BADER

Jouluisesti maailmalle

MALMITALOSSA matkataan jouluisissa tunnelmissa maailman ympäri, sillä ukrainalainen lauluyhtye Simnot esittää a cappella -versioina joululauluja, joita lauletaan Ukrainassa, Ruotsissa, Suomessa, Puolassa, Serbiassa ja Filippiineillä. Maailman joulu -esitys on 2.12. kello 19, liput 7/10 e, p. 09 310 12000 ja Ticketmaster Suomi.



Kaapelin joulu

KUVA JUHO LAPPALAINEN

Lahjoja ja puuhaa

KAAPELIN joulu tarjoaa lahjavinkkejä ja tekemistä kahtena viikonloppuna 9.–11.12. ja 16.–18.12. pe klo 12–20 ja la–su klo 10–18. Maksuton tapahtuma on Kaapelitehtaalla (Tallberginkatu 1). Lisätiedot: www.kaapelinjoulu.fi.

Designia konttiin

KOTIMAISTA designia voi hankkia Ornamon Design Joulumyyjäisistä Kaapelitehtaalla (Tallberginkatu 1) 2.–4.12. Paikalla on yli 260 myyjää pe klo 12–20, la klo 10–18 ja su klo 10–17. Lisätiedot: www.ornamo.fi.

Salaperäistä tanssia

JUHLAKALU on Satu Tuomisto Companyn yhteiskunnallinen tanssiteos sekä arvoituksellinen kutsu juhlaan, jossa yleisö kokoontuu Stoan aulaan, josta on lyhyt bussikuljetus salaiselle esityspaikalle. Juhlalilassa on luvassa ainakin moninaisia kohtaamisia, puhetta, radion kuuntelua ja vieraiden kanssa tanssiva juhla, joka nostaa maljan ventovieraalle. Esitykset: 24-25., 28.11., 2.-4.12., 9.-10.12. klo 18 ja 11.12. klo 14. Liput 9/13 e, p. 09 310 12000 ja lippu.fi.



Juhlakalu

KUVA ILKKA HAPPONEN

Maksutta konserttiin

VUOTALON aulassa on 1.12. kello 18 maksuton tunnelmallinen konsertti, jossa flyygelillä soittaa Ravelin ja Satien musiikkia Tuija Hakkila. Konserttiin voi pistäytyä vaikka vain hetkeksi.

HELSINGIN kaupunginorkesterin kamarimusiikkikonsertti kuullaan kaupungintalon juhlasalissa 28.1. kello 14, jolloin esiintyy Iiro Rantala ja jousikvartetti. Ei lippuja, sisään pääsee 300 ensimmäistä saapumisjärjestyksessä.



Tuija Hakkila

Iiro Rantala

KUVA GREGOR HOHENBERG

JUHLAT



Juhlitaan itsenäisyyttä

MONIKULTTUURISTA itsenäisyyspäivän juhlaa vietetään kaupungintalon juhlasalissa 6.12. kello 13-17. Ohjelmassa on tanssia ja musiikkia juhlapuheiden ohessa. Ennakoilmoittautuminen alkaa marraskuussa: caisa.fi/tapahtumat.

MUSIIKKI

Hulluna sinuun

MITÄ yhteistä ja eroa on musiikin retorisilla eleillä, laulajan gestiikalla ja barokkitanssilla voi pohtia katsoessaan Kanneltalossa Lemmentuskissaan piehtarovia Amarin uhreja. Säveliä ovat luoneet Clérambault, Campra, Lully, Couperin, De la Barre, Händel ja Corelli. Minna Nyberg, sopraano ja barokkigestiikka, Jani Sunnarborg, fagotti ja barokkitanssi, Anthony Marini, viulu, Louna Hosia, sello, Petteri Pitko, cembalo. FiBO Playersin *Hulluna sinuun* 29.11. klo 19, kesto 100 min, väliaika, liput alkaen 9/13 e osoitteesta fibo.fi.

Hulluna sinuun



KUVA JONTE KNIF

MUKSUILLE

Partavauva seikkailee

KUN Into parrakas vauva löytää metsästä ystäväkseen Hunaja-karhun, alkavat kaverukset toteuttaa vauhdilla ideoitaan pullataiteesta lähtien. Pekka Vuoren ja Kaarina Helakisan rakastettuun lastenkirjaan perustuva musiikkiteatteriesitys sopii kaikille yli 3-vuotiaille – päätön huumori puree aikuisiinkin. Into – Jouni Bäckström, baritoni, Hunaja – Emmi Hatjasalo, sopraano, pianistina Anna Nora ja klarinetistina Markus Kaarto. *Into parrakas vauva* -satumusikaali Kanneltalossa 26.11. klo 15, kesto 35 min, liput alk. 5 e, p. 09 310 12000 ja Ticketmaster Suomi.



Into

KUVA IDA NISONEN JA KLAPS RY / EIJÄ MIZOHATA

Ihan kumma keittiö

RUOTSIN prinsessa on tilannut kokeita joulukakun, mutta Emmi-kanalla on muita suunnitelmia. Salaperäinen Pippuridino ilmestyy keittiöön ja ryhtyy ratkaisemaan pulmia yllättävällä tavalla, joka tuottaa kaikille hyvän joulumielen Teatteri Hevosenkengän esityksissä Annantalolla. *Pippuridinon joulu* -esityksiä on paljon, ensimmäiset niistä ovat 8.12. klo 9.30, 9.12. klo 9.30 ja 18.30 sekä 10.12. klo 12 ja 14. Liput alkaen 11,50 e, ohjaajat/opettajat 2 e, www.lippu.fi, Lippupiste, p. 0600 900 900, teatterin toimisto ma-pe klo 8-16, p. 09 4391 220, www.hevosenkenga.fi.

PERHETAPAHTUMA



KUVA KIMMO BRANDT

KUVA SEURASAAREN JOULUPOLKU

Joulumieltä kaikille

LEIKKIÄ, laulua, vipukelkkailua, satuteltoa ja tikkupullan paistamista on luvassa Seurasaaressa joulupolulla sunnuntaina 11.12. kello 12-17. Maksuttomassa tapahtumassa voi virittäytyä joulutunnelmaan vaikka syyttämällä joulurauhan puistoon oman kynttilän ja tuomalla askarreltuja koristeita joulukuusiin. Joulupukki ja muori ovat tavattavissa koko päivän. Lasten joulukuvaelmia on puolen tunnin välein kello 12.15 alkaen ja Lucia vierailee saareissa noin kello 15. Toimintaa riittää hevosajelusta tonttujen taitorataan, kasvomaalaukseen, olkisokkelossa seikkailuun ja heijastinkoruaskarteluun. Juhlakentällä on kello 16.30 tulishow. Muksuille on joulupuuroa, omat lautaset ja lusikat mukaan. Metsän eläimet jakavat pipareita. Mukaan saareen kannattaa ottaa taskulamppu, ja kävijät voivat testata valoilla leikkimistä kello 15 alkaen valopajassa.

Lisätiedot: joulupolku.net.



KUVA PEKKA ELOMAA

Pippuridinon joulu

Kepler62

PASI PITKÄSEN kuvituksia Kepler62-tarinaa on esillä Annantalossa 21.11.2016-15.1.2017. Timo Parvelan ja Bjørn Sortlandin tarinaan tehdyissä kuvituksissa tutkimusmatkalle lähetettyjen lasten ystävyyden punnitaan keskellä ääretöntä avaruutta.



Lukijakilpailu



PIENI KUVA PUOLUSTUSVOIMAT, SA-KUVA, ISO KUVA KAUPUNGINMUSEO

LUKIJAKILPAILUSSA kysytään tällä kertaa: **Missä sijaitsee tai on sijainnut tämä urheilukenttä?**

Talvinen tilanne on ikuistettu kuvaan Helsingissä 1920-luvulla. Kuvassa on meneillään jääpallo-ottelu, jota ihmiset ovat kerääntyneet katsomaan.

VASTAUKSET pyydetään 10.1.2017 mennessä sähköpostilla (helsinki-info.lukijakilpailu@hel.fi) tai postitse (Helsinki-info, Lukijakilpailu, PL 1, 00099 Helsingin kaupunki). Mainitsettehan postiosoitteenne mahdollista palkinnon postittamista varten.

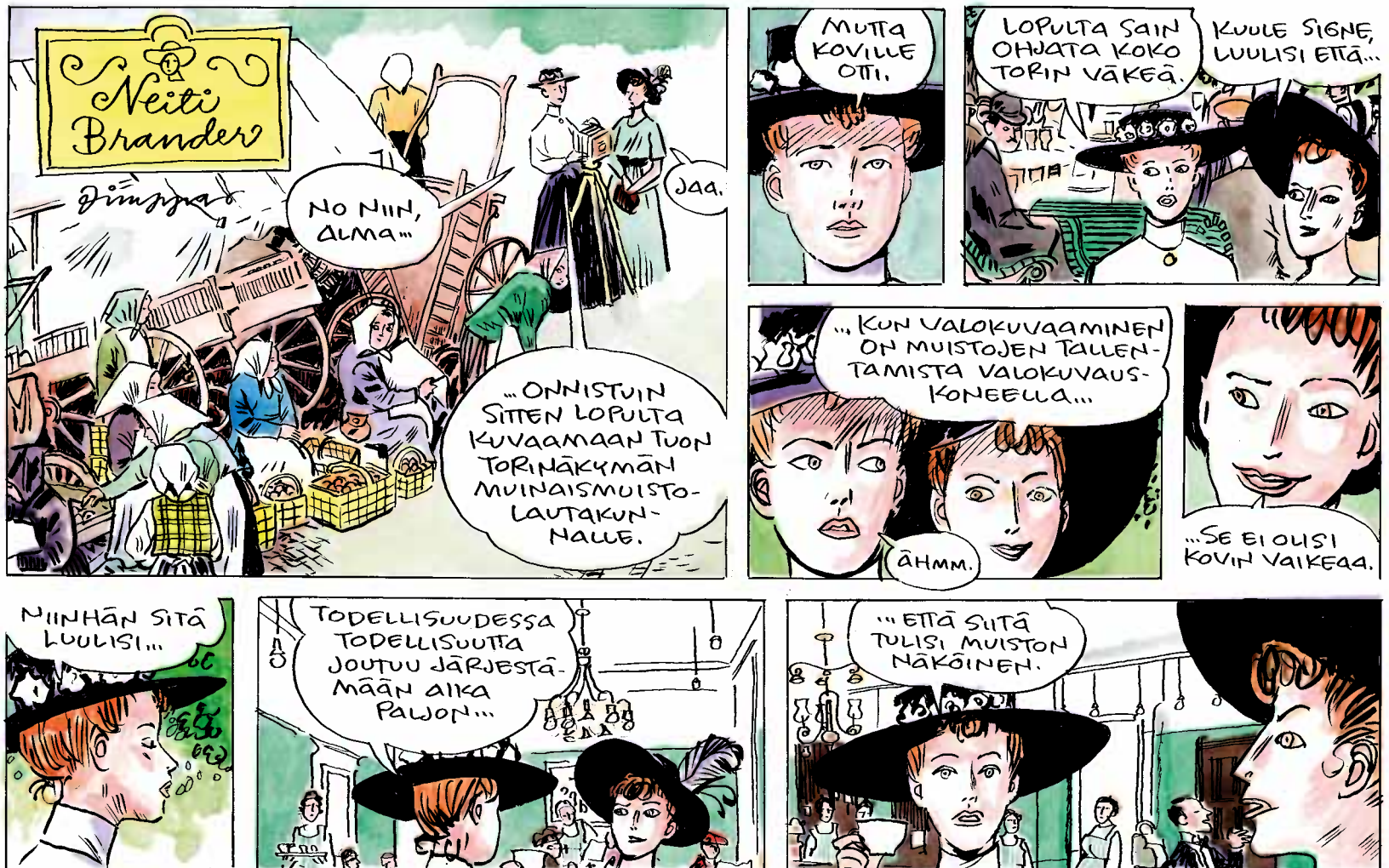


Vastaus viime kysymykseen

VIIME kerran kysymyskuva oli vuodelta 1944. Kyseessä oli Rauhankatu 11:n ja Mariankatu 16:n kulmatalo, joka paloi ja vaurioitui pahoin Helsingin suurpommituksissa 26.–27. helmikuuta 1944. Rautioitunut rakennus kuvattiin kesällä 1944 Säätytalon puiston puolelta. Kun jälleenrakennustöihin ryhdyttiin, hyödynnettiin se mikä oli yhä käyttökelpoista, muun muassa jugendrakennuksen pohjakerroksen komeat graniittiset kaaret. Muuten asuintalon nykyinen ulkoasu on kovinkin erilainen kuin alkuperäisessä rakennuksessa. Näin tapahtui monelle muullekin pommituksessa vaurioituneelle rakennukselle Helsingissä.

MARTTI HELMINEN

Oikein vastanneiden joukosta arvottiin voittajaksi **Jukka Rohtula** – onnitelumme! Kirjapalkinto on lähetetty voittajalle. Kiitos kaikille osallistuneille!



Timo Mäkelän sarjakuva *Neiti Brander* kertoo helsinkiläisestä valokuvaajasta **Signe Branderista** (1869–1942). Osa 7.

380 elever skrev dikter

*I vår klass är vi världsbäst
I vår klass är alla bra kamrater,
i vår klass har alla olika efternamn.
I vår klass är alla bra på något,
men i vår klass lyssnar vi dåligt.
I vår klass kan alla svenska och tar med de andra i leken.
I vår klass tycker de flesta om jumppa, utom kanske en.*



SÅ SKALDAR eleverna i årskurs 2 i Kårböle som hör till Hoplaxskolan med sammanlagt 380 elever i årskurs 1–6. På initiativ av Arbis och i strävan att öka samarbetet med både skolor och unga Arbis-använn-

dare, har skoleleverna skrivit dikter och sedan har man sammanställt antologin "Avtryck – dikter om allt och ingenting". Diktsamlingen, där alla elever har en egen dikt och som också bjuder på klass- och gruppdikter, utkommer 1 december, finns på Arbis kansli och i skolorna. Priset är 20 euro.

Svenskasidor

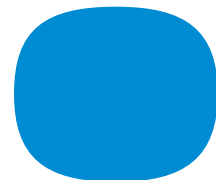


FOTO LEIF WECKSTRÖM

För Niclas Grönholm och alla andra inom den svenska utbildningen betyder den administrativa reformen nytt hus och ny företagskultur.

Men den gemensamma förvaltningen centraliseras och nu arbetar man med att bygga upp en organisationsmodell för att få ett fungerande system som innehåller stöd- och förvaltningstjänster, HR, IT och kommunikation inom den svenska serviceenheten.

"Förändringen är genomgripande och därför är flytten till ett gemensamt hus viktig. Genom att verka under samma tak får vi synergier och möjligheter att driva en gemensam sak, att främja den svenskspråkiga servicen".

Den svenska serviceenheten är ganska liten i relation till den stora finskspråkiga helheten, som finns under samma tak i Vallgård, och det var uttryckligen strävan att trygga betingelserna för det svenska som politiker-na tog beslut om enheten.

"Den svenska enheten är kanske liten men ändå större än Grankulla stad".

Några skolsammanslagningar eller nedläggningar är inte planerade.

"Vi arbetar enligt tidigare beslut, och det betyder att Cygnaeus, Kronohagen och Norsen blir en och samma skola med årskurserna 5 och 6 i Unionsgatans skolhus och de yngre i respektive byggnad i Rödborgen och Kronohagen. I norra distriktet finns brist på utrymme och vi utreder olika möjligheter. Hoplaxskolan återvänds till Munksnäs efter renoveringen och Minerva står i turen att flytta tillfälliga lokaler i Edesviken i vinter medan huset i Tölö sätts i skick. Renoveringen av Botby kommer i gång när projektets budget har reviderats, och ungefär 2020–21 ska skolan på Drumsö renoveras. Då tar de svenska eleverna över hela skolbyggnaden på Tallbergsallén".

UTBILDNING

Stor svensk serviceenhet i sikte

SOM EN SYMBOL för framtiden och det nya sättet att samverka och jobba ihop håller utbildningsverket på att flytta från sina lokaler i Elantos gamla huvudkontor på Tavastvägen. Det hann bli många år vid de långa korridorerna som kantas av tiotals arbetsrum.

Den nya adressen är Industrigatan 23–25 som renoveras för både svenska och finska utbildningsverken.

Och det är Industrigatan som blir huvudkvarter för den nya svenska enheten. Enheten uppstår i samband med den omfattande administrativa reformen då 19 ämbetsverk uppgår i fyra sektorer plus centralförvaltning. Sektorena täcker fostran och ut-

bildning, stadsmiljö, kultur och fritid och social- och hälsovård. Reformen träder i kraft i början av juni, efter att kommunalvalet har hållits.

Inom sektorn fostran och utbildning uppstår den svenska serviceenheten som ska trygga det svenska språkets ställning inom småbarnspedagogik eller daghem, grundläggande utbildning eller grundskola, gymnasiet och den fria bildningen som i praktiken betyder Arbis.

"Mycket är annorlunda när den svenska serviceenheten träder till. Det handlar inte bara om fysiska utrymmen som flytten till Industrigatan utan också om att sammanföra olika fö-

retagskulturer, något som inte alltid är alldeles enkelt", säger direktören för utbildningsverkets svenska linje, **Niclas Grönholm**.

I praktiken ska alla som anlitar den blivande svenska serviceenhetens tjänster, det vill säga föräldrar, barn, elever och studerande samt Arbis-användare egentligen inte märka att reformen genomförs.

"Vi har kvar samma daghem, eftis, lekparken och skolor samt Arbis och de som jobbar med verksamheterna i praktiken flyttar naturligtvis inte till Industrigatan, utan fortsätter som tidigare med att ha daglig kontakt med de svenskspråkiga i staden".

TÄND DINA VITA LJUS

Anna-Lena Laurén kröner Lucia

JOURNALISTEN Anna-Lena Laurén har äran att kröna Finlands Lucia



FOTO LEIF WECKSTRÖM

2016. Som alltid är platsen Domkyrkan och med start kl. 17. Geir Rönning är solist och förgyller kröningen tillsammans med Luciakören, Muntra Musikanter och Eviva. Sedan skrider hon ned för trapporna och kortegen startar kl. 18.

Luciamarknaden på Centralgatan hålls 11.12 kl. 11–13 och vid sidan gediget julpynt kan man fynda allt från smarrig soppa till andra maffiga maträtter. Årets barnfest hålls 18.12 kl. 14–15 på Folkhälsan på Topeliusgatan 20. Tomtegröten serveras redan kl. 13.

HERTONÄS GÅRD

Julstämning från förr

STORSLAGEN jul i herrgården och mer vardagligt firande på bondgården. Olika stämningar och olika sätt att fira julen, men i anslutning till Hertonäs gård finns även den här julen möjlighet att uppleva något av båda. På den traditionella julstigen vid Hertonäs gård kan du ta del av gamla sång-



FOTO LEIF WECKSTRÖM

och ringlekar och njuta av musik på herrgårdstrappan. I programmet ingår också julmarknad, glöggservering och för barnen en riktig tomteskola. Varm klädsel gäller för det mesta händer utomhus. Arrangör är som alltid DOT eller föreningen för Drama och Teater. Hertonäs gård har adressen Borgbyggarvägen 12, och årets julstiga pågår 3 december kl. 12–16.

I KORTHET

VACKRASTE JULSÅNGERNA

Församlingarna Johannes, Matteus och Petrus står än en gång bakom "De vackraste julsångerna".

☛ Johannes har följande tidtabell: 7.12 kl. 18 i Pauluskyrkan, 15.12 kl. 16 i Folkhälsans seniorhus, 18.12 kl. 16 i S:t Jacobs kyrka, 21.12 kl. 18 i Gamla kyrkan, 26.12 kl. 18 julsånger och gudstjänst i Berghälls kyrka och 6.1 2017 kl. 12 Carols, anglikansk tradition i Johanneskyrkan.

☛ Petrus och julsånger enligt följande: 26.11 kl. 17 i Äggelby gamla kyrka, 11.12 kl. 15 i Malms kyrka, 14.12 kl. 18 i Södra Haga kyrka, 18.12 kl. 18 adventsvesper i Äggelby gamla kyrka och 21.12 kl. 19 julkonsert i Kottby kyrka.

☛ Matteus bjuder på julsånger: 14.12 kl. 19 i Degerö kyrka, 15.12 kl. 19 i Nordsjö kyrka och 18.12 kl. 18 i Matteuskyrkan.

JULVAKA FÖR HELA FAMILJEN

Arbis traditionella julvaka tar inte time out bara för att verksamheten är tillfälligt förlagd till Sturegatan 2, tvärtom med buller och bång ska huset sjuda av aktiviteter kring jul och det sker 25.11 kl. 17–20. Julvakan är julpyssel för hela familjen.

PEPPARKAKOR OCH JULSÅNG

Mera julstämning i köket på Arbis med pepparkakor och sång som Vi komma, vi komma från Pepparkakeland. 29.11 kl. 16.30. För barn över 5 år i sällskap av vuxen.

HALM, JULKORT OCH LJUS

Ytterligare julförberedelser 26.11 på Arbis är kurs i halmarbete, med bland annat en halmhimmel på programmet kl. 10–16, julkortsverkstad kl. 10–16 och kurs i ljusstöpning både kl. 10–13.15 och kl. 14–17.15. Rådet är att klä sig praktiskt och beakta att stearin är hett och kladdigt.

KÖRSÅNG



FOTO LEIF WECKSTRÖM

Julens sånger förgyller högtiden

Snudd på jul. Finlandssvenska körer bidrar till att skapa hjärtlig julstämning, till dem hör Muntra Musikanter under ledning av Henrik Wikström.

JULEN är högsäsong för många, och inte minst för alla körer som bjuder på genuin julstämning i december. Den här tiden är köreorna i ett intensivt skede av att öva in sångerna, men det gäller också att inte börja för tidigt.

Henrik Wikström som har dirigerat Muntra Musikanter i flera år säger att den optimala starten på övningarna är november.

"Julsånger i augusti fungerar helt enkelt inte", säger han.

Muntra Musikanter eller MM är en manskör som har sjungit sedan 1878, och kan alltså fira 140-årsjubileum om ett par år. Till MM:s återkommande program hör julkonserterna.

"Konserterna med julsånger är i själva verket höjdpunkten på året. Julsångerna står för tradition och stämning och vi har definitivt den allra största publiken under konserterna kring jul".

Wikström gör som andra dirigenter, bestämmer mer eller mindre enväldigt om repertoaren på julkonserterna.

"Målet är julkonserterna som håller hög kvalitet och klass, att alla finner

njutning i sången. Sångerna ska klinga skönt och repertoaren vara rik på variation. Det gäller att bygga upp en julkonsert som består av både uppskattade traditionella julsånger och nya, gärna överraskande element. Årets solist på MM:s konsert är Geir Rönning, och så medverkar Finlands Lucia på konserterna", säger Wikström och svarar på frågan om sin personliga favorit:

"Giv mig ej glans av Sibelius. Det finns ingen finare julsång.

Dirigenten för 70-årsjubilerande Akademiska damkören Lyran, Jutta Seppinen nämner för sin del två personliga favoriter, Jouluhymni av Ahti Sonninen och Hiljainen joululaulu av Martti Hela. Lyran grundades 1946 i syfte att skapa en sångargemenskap bland unga studerande kvinnor.

Också Seppinen är aktivt i gång med övningar med Lyran och till julkonceptet hör de gemensamma julkonserterna med Finlands äldsta levande kör, Akademiska sångföreningen som har sjungit sedan 1838.

"Inför våra gemensamma konserterna gör vi tillsammans upp ett program, dirigenten Kari Turunen och jag. Strä-

van är att mixa nya och gamla julsånger i en fin helhet. Årets solist är violinisten Annamari Åhström. Ibland beställer vi nya arrangemang på traditionell sång. När det gäller Lyrans egna sånger bestämmer jag ensam", säger Seppinen och tillägger att årets julkonsert innehåller utöver bekanta sånger också sådana som är nya för båda köreorna.

Också Walentinakören och Jubilate firar julen med konsert i Helsingfors.

Sällskapet Muntra Musikanter julkonsert ges i Tempelplatsens kyrka 19.12 kl. 18 och 20.30 samt i Munkshöjdens kyrka 20.12 kl. 18.30.

Akademiska damkören Lyran och Akademiska sångföreningen uppträder i Pauluskyrkan 14.12 kl. 19 och den 16.12 i Johanneskyrkan både kl. 18 och 20.30. Walentinakören uppträder 9.12 i Olaus Petri kyrkan, Jubilate 8.12 i Tölö kyrka.

I spalten intill finns datum och klockslag för ett annat omtyckt evenemang, allsång som förenar sång och jul, "De vackraste julsångerna" som de tre svenska församlingarna ordnar.

Nina Gran fick fin medalj

"EN ELDSJÄL och ambassadör för gränsöverskridande finlands-svensk kultur, barnkultur och konstpedagogik". Så motiverar Folktinget sitt beslut att förläna Nina Gran förtjänstmedaljen. Gran är specialplanerare vid Helsingfors kulturcentral med förtjänstmedaljen, och började med att bygga upp Luckan som startade i Svenska teatern 1992. Hon var en av initiativtagarna till både Produforum och Verandan, som utvecklades till det Luckan är i dag, en livlig aktiv mötesplats för alla. Ledorden i hennes arbete är samarbete, helhetstänkande och kvalitet.



LEIF WECKSTRÖM

Mazzarella, Blasim om författarskap



LEIF WECKSTRÖM

FÖRELÄSNINGSSERIEN

"Författarnas Finland. Finland firar 99" kulminerar 13.12 kl. 18 då Merete Mazzarella och Hassan Blasim medverkar, Mazzarella med rubriken "Det trånga rummet" och Blasim "My twelve years as an author in Finland". Mazzarella har skrivit 25 verk, Blasim är filmregissör och författare som bott i Finland sedan 2004 då han fick asyl efter flykten från Irak. På SLS, Riddaregatan 5.

Adventsfest och teater

ADVENTSFEST och Lucia har seniornätverket i öst respektive norr att se fram emot. SeniorÖst firar advent i Matteuskyrkan med allsång, kaffe och överraskningsgäst, 29.11 kl. 13-15. SeniorNord möts i Malms kulturhus 7.12 kl. 13-15 och eftermiddagens mest strålande gäst är Lucia från Staffansby lågstadium. På programmet också Vardagsglimtar från Hagar, pjäs om seniorer och deras emotionella upplevelser på äldreboendet. Och skriv upp 14.2 2017 kl. 14, Alla hjärtans eftermiddag på Malms kulturhus.

Små nybyggare i nya kvarteret



Cilla, Susanne Wrede och Samuel gillar Pärlan.

FOTO LEIF WECKSTRÖM

HÄRLIGT med en maffig frukost som ger energi för lek och kanske lite bus, menar Cilla och Samuel som hör till barnen på daghemmet Pärlan i kvarteret Victoria på Busholmen. Pärlan är ett nytt svenskspråkigt daghem som planerats enligt de behov som verksamheten ställer, en ganska rar egenskap eftersom många svenska dagem fungerar i tidigare lägenheter.

"Daghemsverksamhet mitt i en omgivning som är under byggnad fungerar överraskande bra. Visst lever vi med byggbuller och damm, men i själva verket är skeendet så fascinerande att barnen brukar äta under tystnad medan de tittar ut genom fönstret och följer med allting. Samtidigt ser barnen byggandet som en naturlig verksamhet som inte är störande i deras vardag", säger Susanne Wrede som är föreståndare i Pärlan. Pärlan öppnade tidigare i höst, och har plats för 77 barn. Unge-

fär hälften är barn som bor på Busholmen, medan den andra hälften består av barn från Rödbergen, Kampmalmen och Drumsö. Efterfrågan på daghemspplatser är stor i så gott som alla stadsdelar, men åtminstone på Drumsö är en ljusning i sikte då det nya daghemmet Albatrossen öppnar 2018.

Pärlan är en av pionjärerna kvarteret Victoria, som består av flera bostadsbolag och många olika boendeformer. Studentbostäderna är redan färdigställda, och de som kom över lägenhet genom Hitaslotteriet har också flyttat in.

I kvarteret Victoria ingår utöver Hitas- och studentbostäder även Arastödda hyreslägenheter och bostäder som man köper på fria marknaden. Här genomförs också ett gruppbygge där de blivande invånarna fungerar som byggherrar, och så finns här boende för artister, lärare, skådespe-

lare. Bakom flera boendeformer står finlandssvenska stiftelser och fonder. Sammanlagt handlar det om 337 bostäder.

Som socker på botten uppstår en kulturscen för till exempel gästande teatergrupper och lägg till galleri, studior, kafé, och konsert- och repetitionssalar. Krögaren i den blivande restaurangen är TF, som står för Teknologföreningen och som lovar mat i nordisk bistrostil.

Initiativet till kvarteret Victoria kommer från kommunikationsdirektör Max Arhippainen, arkitekten Stefan Ahlman, som också har ritat kvarteret och teaterchefen Johan Storgård. Inställningen från stadens sidan var positiv från starten, och i mars 2017 ska helheten stå färdig.

Det är fråga om en investering på 98 miljoner euro. Kvarteret ligger vid Medelhavsgatan.

NOVELLKAFÉ PÅ TRE BIBLIOTEK

Tölö bibliotek är med konceptet Novellkafé som betyder samvaro och samtal kring en bra novell, och handarbete, fast det är inte obligatoriskt, och så en kopp kaffe eller te. Öppet för alla vänner av god litteratur. I vinter och vår enligt följande schema: 11.1 Tölö bibliotek, 19.1 Drumsö bibliotek och 26.1 Munksnäs bibliotek, alltid samma tidtabell, kl. 18-19.30. 8.2 i Tölö, 16.2 på Drumsö och 23.2 i Munksnäs, sedan 8.3 Tölö, 16.3 Drumsö och 23.3 Munksnäs.

NYLÄNSK FÖRFATTARMATINÉ

Klassiker i programmet på Arbis, den här gången 3.12 kl. 14-16 med aktuella författare som pratar om och läser ur sina böcker, och så kan man köpa böckerna till nedsatt pris.

LÖRDAGSGODIS I LILLA LUCKAN

Lördagsgodis är aktiviteter för hela familjen, och 26.11 leder Filippa Hella färgbadet där småbarn som upplever sina sinnen genom att kladda, kleta och leka med klubbiga ätbara och säkra färger.

HURRI-KLUBB X 2

Bandet The Napkins med rötter i både Jakobstad och Helsingfors höjer stämningen till taket på Nordhuset och spelar soulmusik med inspiration i det svängande 60-taket. 3.12 kl. 19. Första Hurri-klubben 2017 hålls 4.2 kl. 19 enligt temat Visor om Helsingfors med bland andra Annika Cleoa, Julia Högnabba och unga ur TaDams nya pjäs Stadin kundi.

VINTERSTART PÅ ARBIS

Exilen på Sturegatan 2 fortsätter i vinter och vår, och till de tidiga föreläsningarna och evenemangen hör "Flamenco mellan saga och sanning" då flamencoexperten Tove Djupsjöbacka tar en tur i djungeln av rytmer och förklarar begreppen i den spanska flamencon. 7.2 kl. 18. Arbis och kulturcentralen bjuder på gemensam afton kring romsk kultur, film, diskussion, musik och mat. 15.2 kl. 18 i Stoa i Östra centrum.

New concepts to advance openness



Anne Stenros

PHOTO PEKKA KARHUNEN • "PEOPLE IN THE PROCESSION OF TIME" BY SCULPTOR EILA HILTUNEN



Marouf Majidi

PHOTO KIMMO BRANDT

Crossing cultural borders with music

"I'M PRIMARILY a musician, and I don't define myself as Iranian or Finnish. Art is universal," says **Marouf Majidi**, an Iranian who moved to Finland 11 years ago.

Majidi says that Helsinki feels like home to him. But having lived in

communal cultures, he is surprised with people's lack of involvement with what is happening around them. He sees more similarities than differences between Finland and his home culture, both in cultural traditions and in negative aspects of society.

CHIEF DESIGN OFFICER of Helsinki since September, **Dr Anne Stenros** is charting a new course for design in the city. The first ever chief design officer of any city, Dr Stenros thinks of herself as a pioneer and her work primarily as problem solving. She starts from the megatrends of cities and moves on to define the philosophical set of values for her new office.

Dr Stenros uses the concept 'citizen experience' in building a model for participation in the city. "By focusing on citizen experience, rather than user experience, we take into consideration the good of the whole com-

munity and the next generations, rather than the individual only," she says.

She calls for the entire Helsinki City organization to become a civic platform for participation, explaining that the old ways of building walls around organizations no longer work. "This civic platform should act as a third-place platform, which is not the home or the workplace. It should be a fully democratic, open, inviting and neutral meeting place for all members of the community to enable the type of dialogue required by today's networked society."

Skills Center helps immigrants to integrate

SKILLS CENTER is a new service in Helsinki that provides occupational and Finnish-language training for immigrants with a residence permit and over 17 years of age.

Skills Center customers attend workshops in which they study

simultaneously some occupation and Finnish. In addition to a skills trainer and a Finnish teacher, on hand are always "workplace coaches" who speak the customers' own languages, acting as kind of cultural interpreters.

Read all these stories in their entirety and more: www.hel.fi/helsinki-info In English

Kaupungin arjen arkkitehti

MONIKO helsinkiläinen tuntee nimeltä **Gunnar Taucherin**? Olisi syytä, sillä niin vahvasti kaupunginarkkitehtina vuosina 1924–41 toiminut Taucherin kädenjälki yhä näkyy Helsingin maisemassa – kun vain osaa katsoa.

Kaupunginmuseon julkaisema FT **Anne Mäkisen** kirja *Rakennuksia helsinkiläisille* tekee kunniaa arjen arkkitehtuurille ja sen tekijöille. Kaupungin rakentamat asuintalot, koulut, sairaalat, uimalaitokset ja kansanpuistot palvelevat kaupunkilaisia sukupolvesta toiseen. Arki ei toimisi ilman sähkö-, vesi- ja viemärijärjestelmiä tai palo- ja poliisiasemia ja liikenneterminaaleja. Näiden suunnittelun parissa puurta-

vat ammattilaiset jäävät helposti näkymättömiin.

Teknillisestä korkeakoulusta vuonna 1908 valmistunut Gunnar Taucher johti kunnan rakennusten suunnittelu-työtä maailmansotien välisenä aikana, jolloin Helsinki kasvoi ja nykyaikais-tui. Kaupunkiin nousi monia ikonisiksi muodostuneita rakennuksia, kuten Aleksis Kiven koulu Kalliossa, Työväenopiston päärakennus, Linnanmäen pyöreä vesitorni ja Esplanadin lankarullakioskit. Mäkelänkatua reunustava, alun perin kunnalliseksi työväen asuintaloksi rakennettu jyrävä kokonaisuus kuuluu 1920-luvun klassismin huippuihin Suomessa.

Taucher teki lukuisia opintomatkoja Pohjoismaihin ja Eurooppaan pe-rehtyen ajan uusimpaan kunnalliseen rakentamiseen. Hän kirjoitti ahkerasti sanoma- ja ammattilehtiin ja esitteli kaupungin rakennuskonttorissa suunniteltuja rakennuksia. Näin hän toi ve-rovaroilla tehdyn kaupungin suunnittelutyön ja rakentamisen julkisuuteen urauurtavalla tavalla.

RITA EKELUND

Anne Mäkinen: Rakennuksia helsinkiläisille. Gunnar Taucher kaupungin-arkkitehtina 1924–1941. Helsingin kaupunginmuseo 2016.



Kirjaa voi ostaa Helsingin kaupunginmuseon museokaupasta, Aleksanterinkatu 16, ja Hakasalmen huvilasta, Mannerheimintie 13b.



KUVA PERTTI NISONEN

KUVA SUVI-TUULI KANKAANPÄÄ

KUVA SCANDINAVIAN STOCKPHOTO



Yhteystietoja

NÄISTÄ paikoista saa neuvoja ja tietoa palveluista:

☎ **Helsingin kaupunki**, vaihde, 09 310 1691, www.hel.fi, kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13. Henkilöt ja toimipaikat: numerot.hel.fi.

☎ **Terveysneuvonta** 24 h/vrk, p. 09 310 10023 (tietoa Helsingin terveystietopalveluista ja sairauksien hoito-ohjeita).

☎ **Hammashoidon ajanvaraus** arkisin klo 8–14, p. 09 310 51400. Varaukset ma–pe klo 14–21 ja la–su klo 8–21 numerosta 09 310 49999.

☎ **Kriisipäivystys** 24 h/vrk, p. 09 310 44222 (auttaa äkillisissä kriisitilanteissa, kuten väkivaltatilanteissa ja läheisen kuoltua).

☎ **Sosiaalipäivystys** 24 h/vrk, p. 020 696 006. (Auttaa kun tarvitaan pikaisesti sosiaaliviranomaisen toimipiteitä, esimerkiksi lastensuojelussa. Virka-aikaan palvelut saa ensisijaisesti oman asuinalueen perhe- ja sosiaalipalveluista.)

☎ **Seniори-info** ma–pe klo 8.30–12, p. 09 310 44556, seniори.info@hel.fi. Tietoa ikääntyvien sosiaalipalveluista saa arkisin myös oman asuinalueen sosiaali- ja lähityön yksiköstä: etelä, p. 040 3340 814; länsi, p. 09 310 47827; pohjoinen, p. 09 310 73949; itä, p. 09 310 46893 ja ruotsinkieliset, p. 09 310 44848.

☎ **Matkailuneuvonta**, ma–pe klo 9–18, la–su klo 10–16, p. 09 310 13300.

☎ **HSL joukkoliikenne** asiakaspalvelu, ma–pe klo 7–19, la–su klo 9–17, p. 09 476 64000.

☎ **HSY jätehuolto** asiakaspalvelu, ma–pe klo 8.30–15.30, p. 09 156 12110.

☎ **Talous- ja velkaneuvonta**, ma–to klo 9–12, p. 09 310 43887.

☎ **Työllistymisen tuki**, Neuvonta TE-palveluista, p. 029 502 0700. Työllistymisen tuen toimisto, p. 09 310 32513.

☎ **Asuntopalvelupiste** Stadin asunnot, ma–ke ja pe klo 9–15, to klo 9–13, p. 09 310 13030.

☎ **Asunnottomien palvelut**, Hietaniemenkadun neuvonta ja päivystys (24 h/vrk), p. 09 310 46628.

Nyt tuumitaan jo tulevaa

① Milloin ovat koululaisten tulevat vapaat?

Suomenkielisissä peruskouluissa ja lukioissa ovat itsenäisyyspäivä 6.12. ja edeltävä maanantai 5.12. vapaita. Joululoma on 23.12.2016–8.1.2017. Kevätlukukausi kestää 9.1.–3.6.2017. Talviloma on 20.–24.2.2017. Kiiristorstai 13.4.2017 on vapaa. Työaika syksyllä 2017 alkaa 10.8. ja päättyy 22.12. Syysloma on 16.–20.10. ja joululoma 23.12.2017–7.1.2018.

② Mistä saa työväenopiston kurssitiedot?

Suomenkielisen työväenopiston kevätlukukauden ohjelma on netissä osoitteessa <http://sto.digipap.eu/opinto-ohjelma/>. Painettuja ohjelmakirjasia jaetaan 28.11. alkaen työväenopiston toimipisteisiin, kirjastoihin ja Virka-infon kaupungintalolle asukkaiden noudettaviksi. Ilmoittautuminen kursseille alkaa aineittain porrastetusti 7.12. ilmonet.fi-palvelussa. Lisätiedot: www.hel.fi/tyovaenopisto.

③ Mistä haen toimeentulotukea?

Perustoimeentulotuen myöntäminen ja maksaminen siirtyvät kau-

pungin vastuulta Kelan hoidettavaksi vuoden 2017 alussa. Kaupungin sosiaalitoimikomiteoiden toimenkuva muuttuu ja he ehtivät paremmin esimerkiksi keskustella akuutissa kriisitilanteissa olevien kanssa ja jalkautua kaduille.

④ Mistä saa tietoa länsimetrosta?

Tietoa länsimetrosta ja korvaavista bussilinjoista saa osoitteista www.lansimetro.fi ja www.hsl.fi/lansimetro/liikenne-158-alkaen. Bussi-, ratikka- ja metroaikataulut pysäkkeineen näkee osoitteesta <http://aikataulut.reittiopas.fi>.

⑤ Muuttuuko isyyden tunnustaminen?

Isyyden tunnustamisen voi ensi vuoden alusta tehdä jo raskausaikana neuvolassa äidin tavallisen terveystarkastuksen yhteydessä eikä käyntiä lastenvalvojalla tarvita. Neuvolassa voidaan tehdä myös sopimus lapsen yhteishuollosta. Esimerkiksi avioparien, jotka eivät ole varmoja lapsen isästä, on mahdollista hoitaa isyyystutkimukset lastenvalvojan avulla.

⑥ Mistä haetaan oleskeluluvat ja kansalaisuus?

Oleskelulupa- ja kansalaisuushakemukset sekä muut ulkomaalaislupuihin liittyvät hakemukset siirtyvät 1.1.2017 poliisilta Maahanmuuttoviraston päättäväksi. Tämän kuun aikana pyritään avaamaan Maahanmuuttoviraston ajanvaraus, jotta aikoja viraston toimipisteisiin voisi varata jo ennalta tammi-kuun alusta lukien.

Tietoa Helsingin palveluista saa Virka-infosta kaupungintalon aulasta (Pohjoisesplanadi 11–13 ja Sofiankatu 1), www.virka.fi. Kaupungintalo on auki ma–pe klo 9–19, la–su klo 10–16. Puhelinneuvonta 09 310 1111 palvelee ma–to klo 9–16 ja pe klo 9–15, samoin infochat (www.hel.fi/infochat). Virka-info on suljettu 6.12., 24.–26.12., 31.12.–1.1., 6.1. ja on avoinna kello 9–16 29.11., 5.12. ja 23.12.

Virka-info opastaa maahanmuuttoon liittyvissä kysymyksissä useilla kielillä, kuten englanniksi, venäjäksi, somaliksi ja arabiaksi. Palautetta kaupungin palveluista voi antaa osoitteeseen helsinki.palautte@hel.fi.

Kartat uusista osoitteista

TARVITSETKO opaskartan tai rakentamiseen vaadittavia karttoja? Kiinteistöviraston kaupunkimittaosasto on muuttanut Viipurinkadulta osoitteeseen Sörnäistenkatu 1 A. Osoitteessa on kiinteistöviraston yhteinen asiakaspalvelupiste 1. kerroksessa. Siellä myydään vanhoja historiallisia karttoja vaikka seinälle ripustetta-

vaksi. Hankkia voi myös esimerkiksi rakentamiseen tarvittavan rakennuslupakartan ja maalämpökaivojen rakennettavuusselvityksen. Palvelupisteessä ei käy maksuvälineenä käteinen raha. Kaupunkimittaosaston karttoja voi hankkia myös sähköisessä muodossa uudesta hakupalvelusta www.karttakori.fi.

Kaupunkimittaosasto, Sörnäistenkatu 1, avoinna ma–to klo 8.15–16 ja pe klo 10–15, p. 09 310 31930, asiakaspalvelu.kmo@hel.fi, johtotietopalvelu.kmo@hel.fi (kaivuut).

KUVA HELSINGIN KAUPUNGIN AINEISTOPANKKI





HELSENKI-INFON kannen on tehnyt designtoimisto **Kokoro & Moi**. Kannen design pohjautuu Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoden visuaaliseen ilmeeseen, jonka toimisto on suunnitellut. Ilmeessä on keskeistä Suomen kasvojen -kuvituskonsepti, joka nostaa suomalaiset juhlinnan keskipisteeksi. Kannen kuvituksessa kasvoihin on yhdistetty juhlavuoden alun tapahtumapaikka Helsingissä rakennuksineen ja ilotulituksineen. Juhlavuoden teemaa kuvastavat yhdessä-sanat.

Juhlavuosi alkaa

ENSI VUONNA Suomi täyttää sata vuotta ja merkkipäiväsi otetaan vastaan näyttävästi. Helsinki tarjoaa ennätyksellisen runsaan ohjelman ja kutsuu kaupunkilaiset osallistumaan uudenvuodenjuhlaan Töölönlahdelle, Kansalaistorille ja Mannerheimintielle. Ohjelmaa on koko päivän ja ilta huipentuu huippuartistien konserttiin ja ilotulitukseen. Tässä lehdessä katsotaan myös sata vuotta taaksepäin ja muistellaan, millainen kaupunki Helsinki oli vuonna 1917.

Lue lisää sivuilta 8–9 ja 23–25.